

КОМП'ЮТЕРНА АЗБУКА

А тепер дивись на мене: я робив щось не правильно, позеленів, став носити окуляри та виглядаю, як старий дід.

І чому Ганнуса така гарна?

Радий бачити тебе, – привітався Елзек. У його очах була стурбованість. Сьогодні діти пожартували зі мною, запропонували пригостити мишку шматочком сиру. Бачиш, моя **комп'ютерна мишка** не хоче їсти сир. Кого ж пригостити? Ой, а що то за дивна істота нетерпляче дивиться на сир?

– Це маленьке звірятко, що також зветься мишкою, – засміялась Ганнуса.

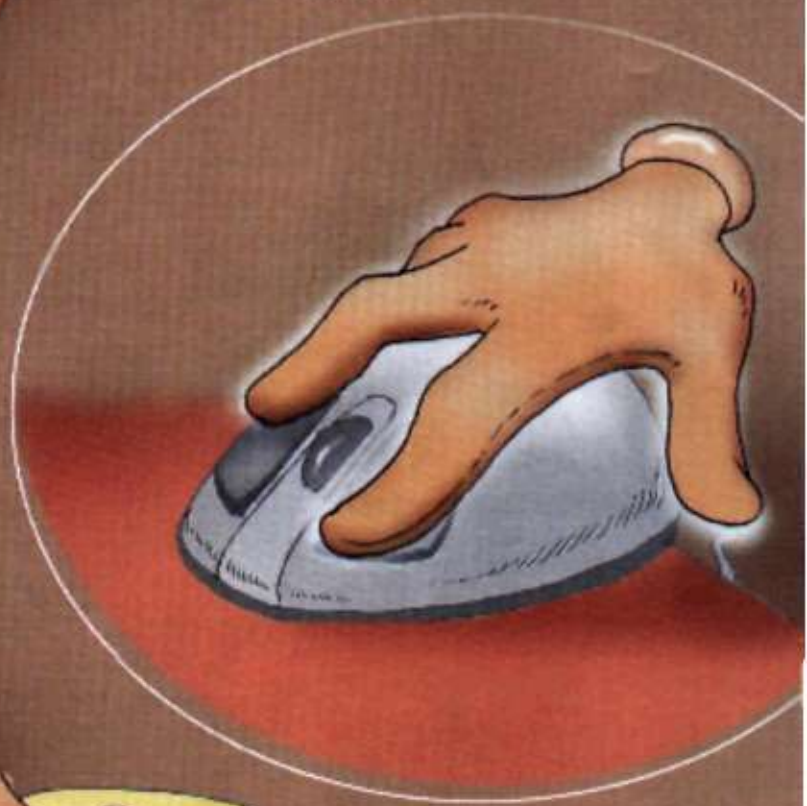
– А в чому ж різниця між цими мишами? В чому вони схожі? А кого чим можна годувати?

- Мишеня-звірятко дуже любить сир.
- Ага, зрозумів, це теж мишка, але справжня. Моя комп'ютерна мишка нікуди не втече, бо вона зв'язана спеціальним дротом з комп'ютером. На комп'ютерній миші дві великі клавіші, схожі на вуха. Натисни пальчиком на ліве вушко - і мишка відповість на екрані стрілочкою. Мишку не треба піднімати, а тільки легко ковзати нею по килимку: вперед, назад, вліво, вправо.

- Ми з тобою навіть не помітили, як справжня голодна миша вже давно з'їла сир і втекла.

- Ото ж гратися будемо моєю мишкою. Ну, починай!

Комп'ютерна азбука

1 клас

Експериментальний інтегрований підручник
з основ комп'ютерної грамотності та ознайомлення
з навколишнім світом
для 1 класу загальноосвітньої школи

Київ 2002

ЗМІСТ

1 Приліт Елзіка на планету Земля

2 Знайомство з Ганнусею

3 Правила безпеки під час роботи з комп'ютером

4 Що за звір комп'ютерна миша?

5 Сьогодні диригентом буду я!

6 Казка про принцесу Пам'ять та професора Процесора

7 Що можуть робити принтер та сканер

8 Робочий стіл? - Робочий стіл!

9 Вікна програм

10 Зображення з цеглинок

11 Модем - спілкування на відстані

12 Можливості комп'ютера

13 Можливості комп'ютера (продовження)

14 Диво-машин

15 Золоте павутиння мережі Інтернет

16 Мозаїка. Перевір себе

17. Подорож
у Космос

18. Карта
світу

19. Моя
Батьківщина -
Україна

20. Рідне місто

21. Моя школа

22. Школи
бувають різні

23. Батьківський
дім

24. Дерево
родоводу

25. Я - Ганнуся

26. Світ навколо
нас. У світі птахів

27. У царстві
звірів

28. На дачі
у дідуся
та бабусі

29. Пори року

30. Ми і час

31. У всьому
світі - друзі!

32. Мозаїка.
Перевір себе.

Був теплий серпневий вечір. Шестирічна кияночка Ганнуся з нетерпінням чекала наступного дня. Адже завтра здійсниться її давня мрія – вона піде до школи, у перший клас. Застигли в очікуванні наступного дня: поважний ранець, новенька шкільна сукня, блискучі модні туфлі. По всій кімнаті стелилися пахощі величезного букета троянд.

Дівчинка підійшла до вікна і раптом...

За вікном, злегка погойдуючись, "висіла" блискуча металева тарілка, а в ній сидів золотавий чудернацький хлопчик з величезними блакитними очима. Він привітно посміхався...

Ганнуся простягнула йому руку, але хлопчик несподівано зник...

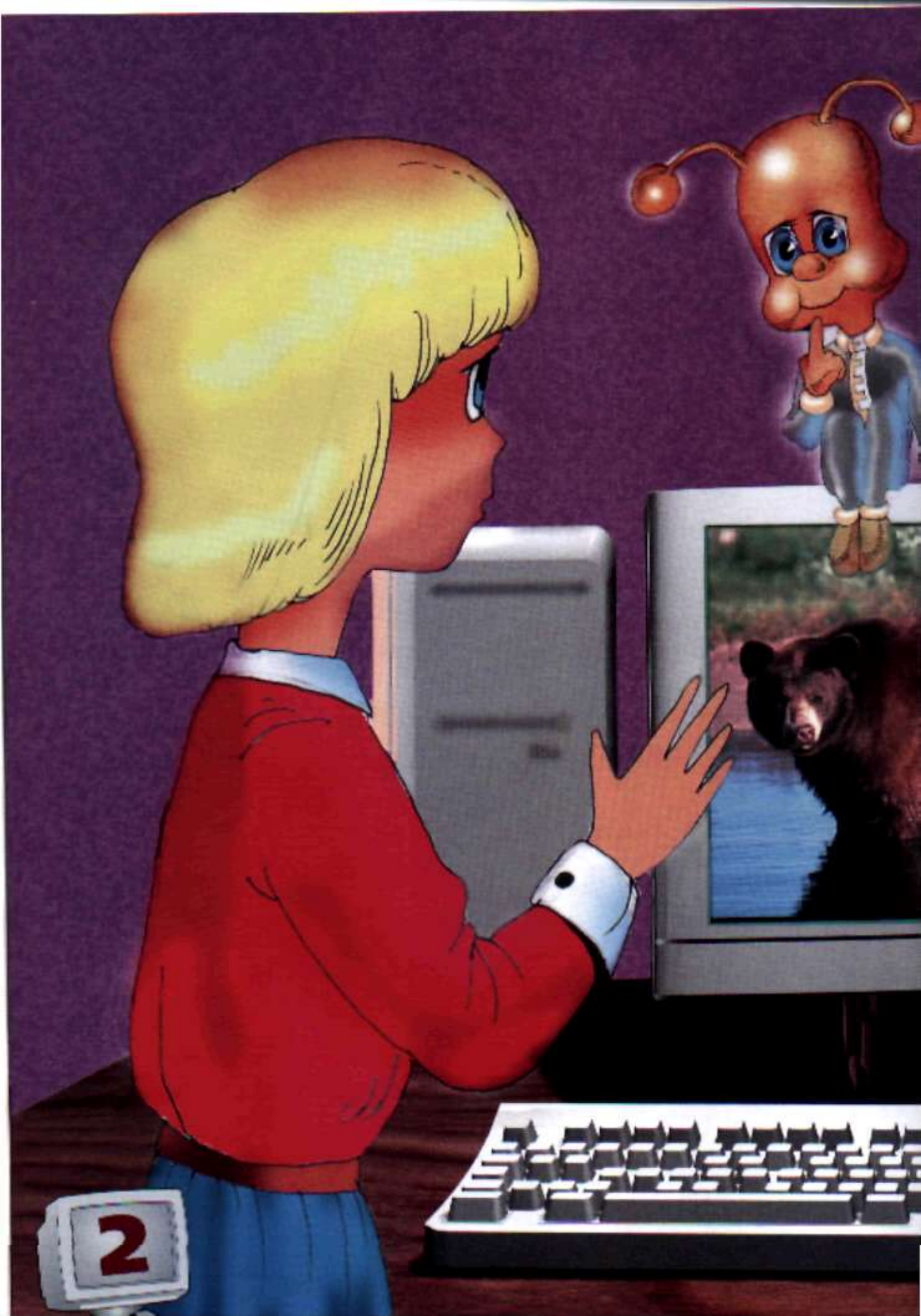
– Мабуть, мені це здалося, – подумала дівчинка, – а як було б добре, якби у мене з'явився такий незвичайний друг.

Вночі Ганнусі
наснівся її золотавий
інопланетянин. Вона
мандрувала з ним у
якомусь
дивовижному світі.

Ранком, крокуючи
до школи, у новенькій
сукні, з духм'яним
букетом квітів, вона
вже й не згадувала
про вечірні події.

2

У школі було святково та урочисто. Ганнусі сподобалася і привітна вчителька, і веселі однокласники, і красивий затишний клас.

Уроки промайнули швидко. Останній урок проходив у комп'ютерному класі.

Ганнуса зручно влаштувалась за комп'ютером, і... що це? Прямо з екрану, широко розплющивши очі, на неї дивився вже знайомий золотавик.

– Привіт, – сказав він, вистрибнув із комп'ютера і сів на монітор верхи.

– Я – Елзік з планети сонячних золотавиків, – тихенько сказав він, – давай дружити. Я розкажу тобі все, що знаю про комп'ютер, а ти – про свою планету. Ми будемо вчити один одного.

– А мене звать Ганнуса. Будемо дружити, – погодилась дівчинка.

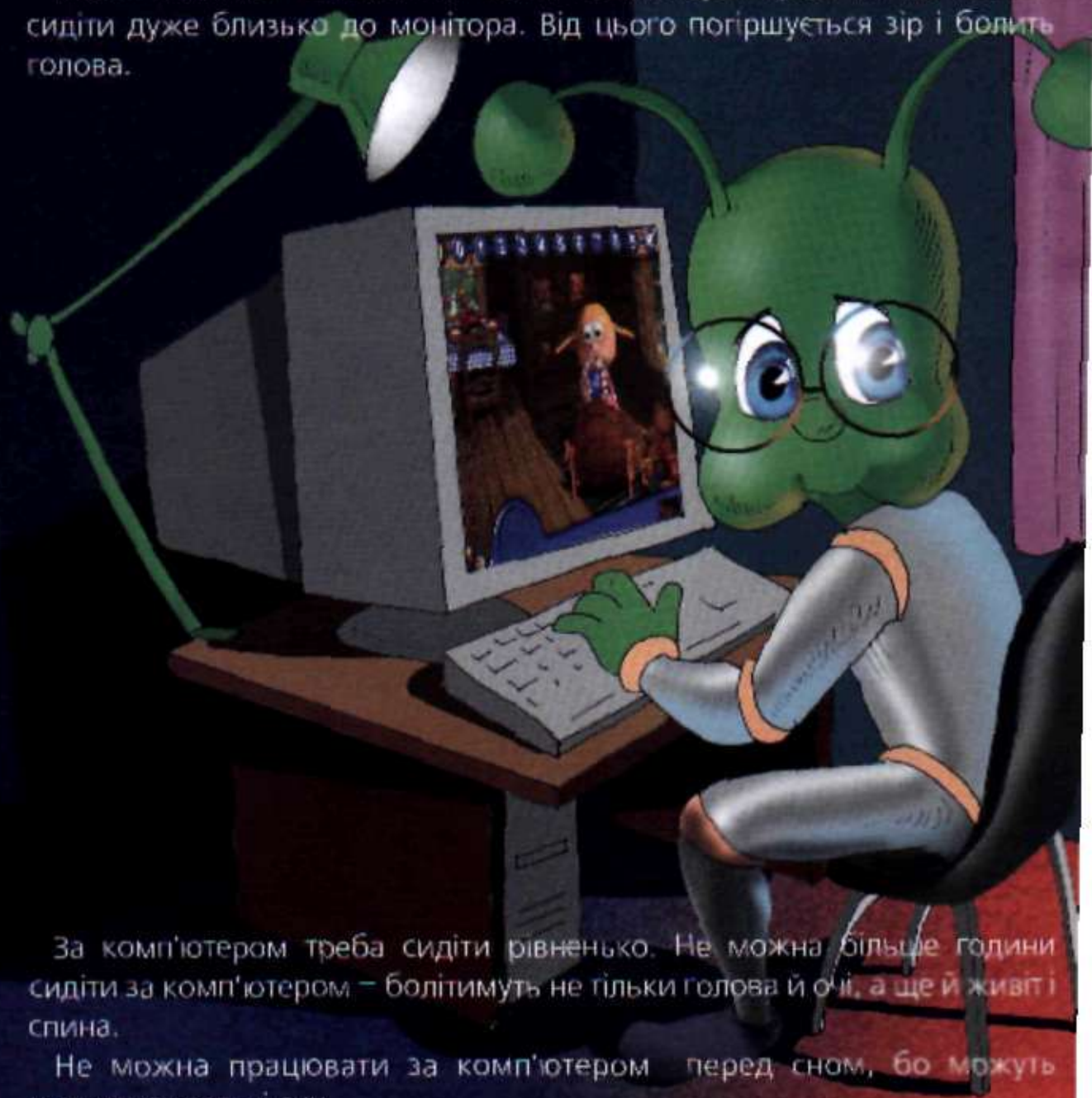
Вона озирнулася навколо і побачила, що у кожного на моніторі сидить такий же золотавик і пропонує товаришувати.

– Ось дивись, – продовжував Ганнусин золотавик, – цей екран – **монітор**, він відображує те, що відбувається в комп'ютері. А це **клавіатура**, вона допоможе нам спілкуватися з комп'ютером. Якщо натиснути будь-яку клавішу з буквою – вона одразу з'явиться на екрані. Поруч маленька сіренька **мишка**. Вона також стане нам у нагоді. Є ще велика металева скриня, це – **системний блок із процесором**, майже справжнім професором, бо він все про все знає.

Вітаю тебе, Ганнусю! Скучив я за тобою! – люб'язно привітався Елзюк.
–Тобі, мабуть, хочеться швидше сісти за комп'ютер і ближче з ним познайомитися. Почекай трошки. Бо, з одного боку, комп'ютер – це найцікавіша іграшка, яку придумали люди, з іншого – він серйозна машина, що може інколи і нашкодити дитині.

Кожен повинен запам'ятати певні комп'ютерні правила. Не можна сидіти дуже близько до монітора. Від цього погіршується зір і болить голова.

За комп'ютером треба сидіти рівненько. Не можна більше години сидіти за комп'ютером – болітимуть не тільки голова й очі, а ще й живіт і спина.

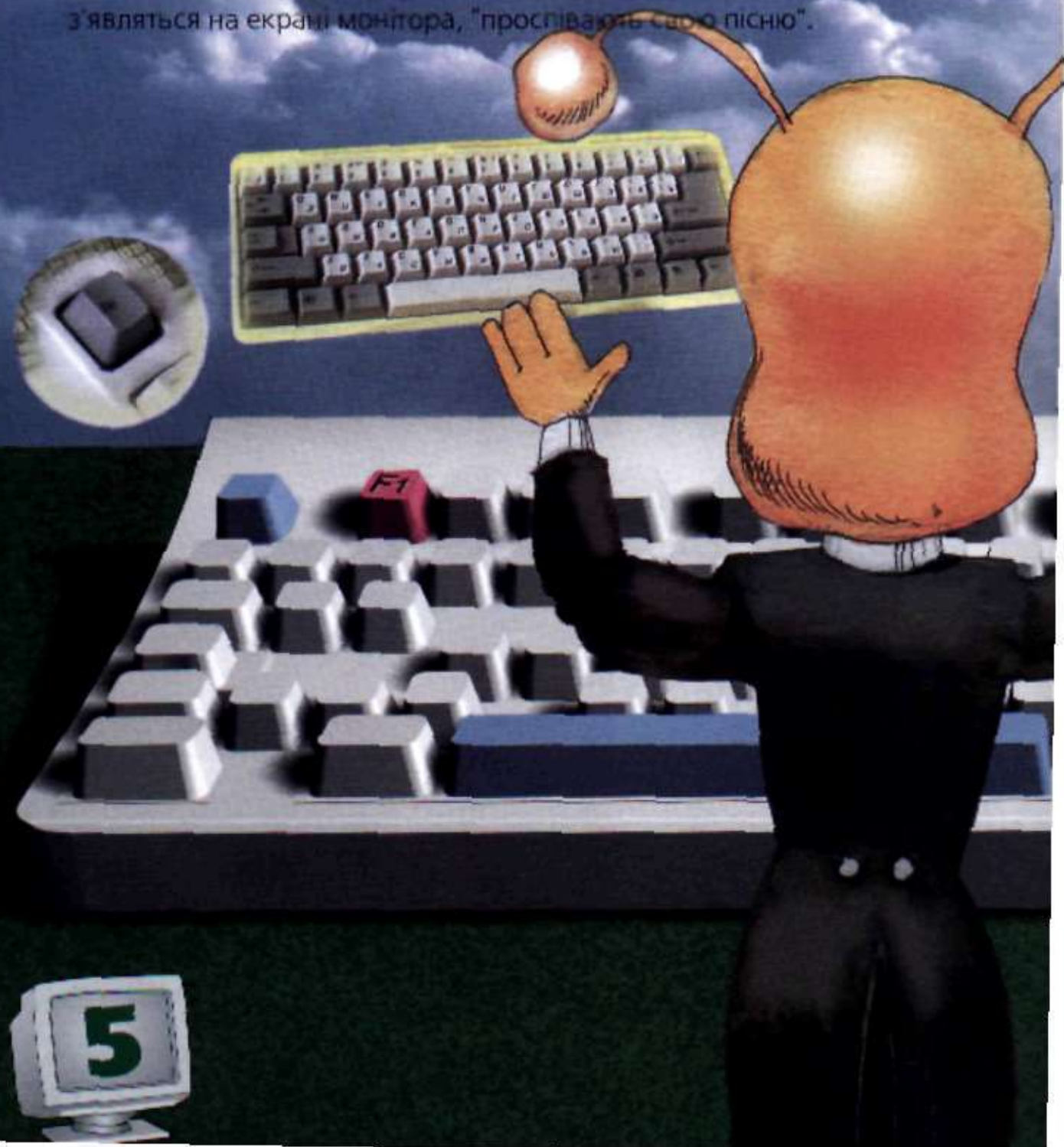
Не можна працювати за комп'ютером перед сном, бо можуть наснитися погані сни.

І головне! Якщо ти будеш спілкуватися тільки з комп'ютером, то не встигнеш погуляти, відвідати спортивну секцію, музичну школу, почитати, поспілкуватися з друзями. А як хочеться, щоб усі діти зростали сильними, здоровими і розумними.

— Доброго дня! — серйозно привітався Елз'ік. Ти вже знаєш красиве слово — **клавiатура**. Сьогодні я буду диригентом! — гордовито проголосив він. Диригент — це той, хто керує оркестром. Моїм оркестром — із солістами та виконавцями — будуть клавiші на клавiатурі. Дивись, як їх багато. Це цифри та букви, стрілочки та знаки. Для того, щоб зрозуміти, хто яку пісню співає, нам треба уважно придивитися.

Я своєю паличкою вказую на виконавця, він нам грає або співає. Дивись! Це цифри від одного до дев'яти, ще й цифра нуль поруч. Вони знаходяться зверху над буквами. Натиснеш на одну з них — і вони відразу з'являться на екрані монітора, "проспівають свою пісню".

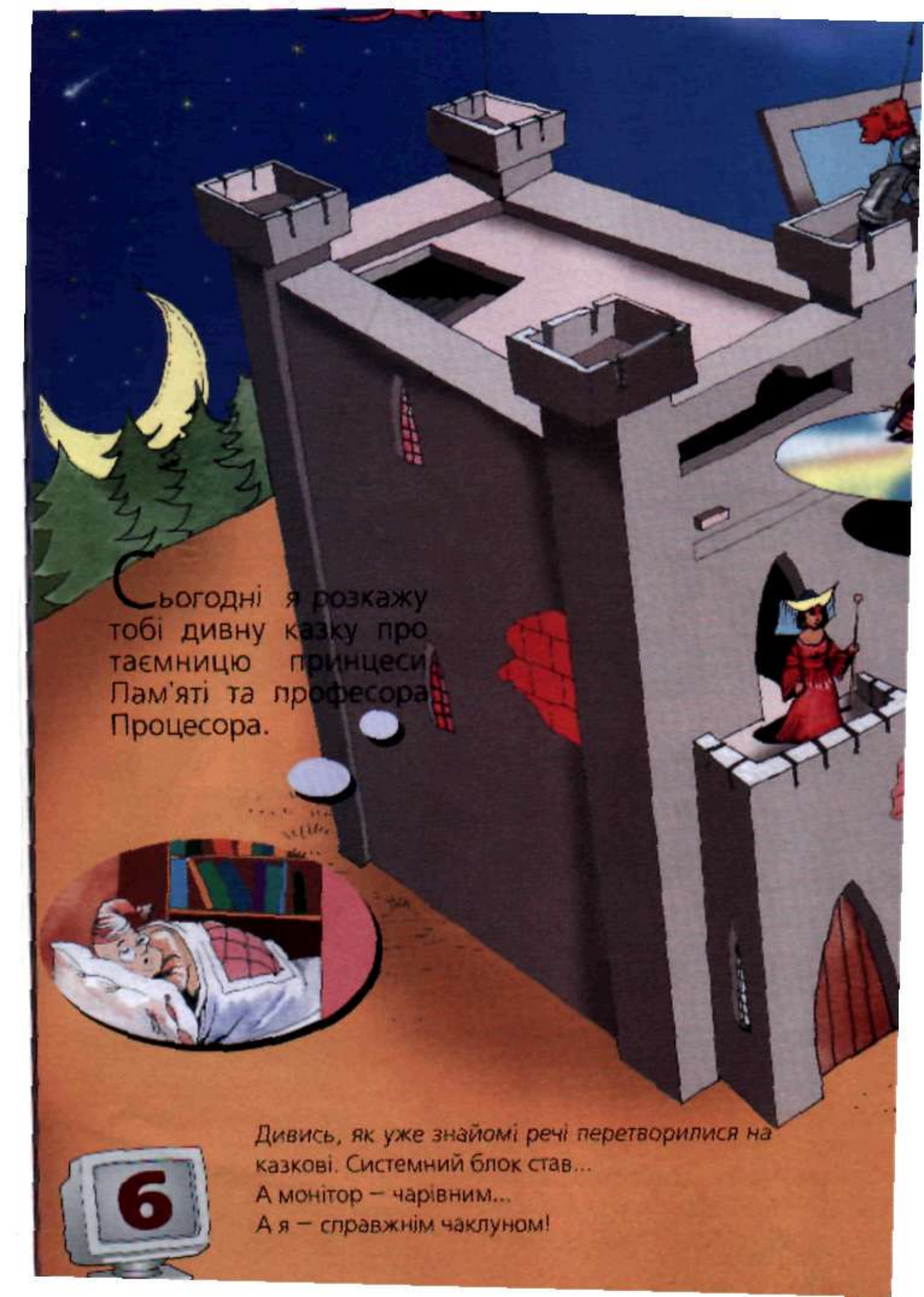

Більшу частину клавіатури займають букви – червоні та чорні. Ми будемо натискати тільки клавіші з червоними, українськими буквами; чорні – англійські, вони знадобляться нам пізніше. Букви ми будемо складати в слова, слова в речення – і так навчимося писати на комп'ютері. А допоможе нам у цьому довга клавіша, яка знаходиться знизу посередині – **пропуск**. Вона дає нам змогу відступати, щоб слова не зліпились до купи. "Сильний", важливий голос має клавіша **Enter (Ентер)**, це ніби звернення: "Виконай!" і рухайся далі.

Курсор – рисочка на екрані – весь час нам буде підказувати, де стоятиме наступна буква або цифра. Курсором керують ось ці клавіші зі стрілочками. Клавіша **Esc** – відміння попередню дію.

Швидка допомога – клавіша **F1** – знайди її сам!
Якщо ти будеш все це знати – клавіші будуть грати для тебе, як справжній оркестр. А диригентом вже будеш **ТИ САМ!**

Сьогодні я розкажу
тобі дивну казку про
таємницю принцеси
Пам'яті та професора
Процесора.

Дивись, як уже знайомі речі перетворилися на
казкові. Системний блок став...
А монітор — чарівним...
А я — справжнім чаклуном!

6

... Давно це було. У старовинному замку жила-була принцеса. Зачарувала її фея Розуму, надавши здібність запам'ятовувати все, про що вона дізнавалася.

Прочитала дівчина цілу бібліотеку книжок і все про все запам'ятала. От і назвали її принцеса Пам'ять. Поруч із нею жив невеличкий на зріст, але великий розумник – професор Процесор. Він керував життям усього замку, хоч і дуже любив поспати. Спить і хропе, дрімає і думає, відкривши ліве око... Думає,

як виконати бажання всіх, хто звертається за допомогою.

Комусь треба швидко порахувати, а комусь помалювати, скласти вірша або написати музику. Всім він стає у нагоді, бо він і справді головніший та розумніший за всіх, без нього аж ніяк не обійтись.

Таємничих принцесу та професора ніхто і ніколи не бачить, але ж завжди до них звертаються і отримують допомогу...

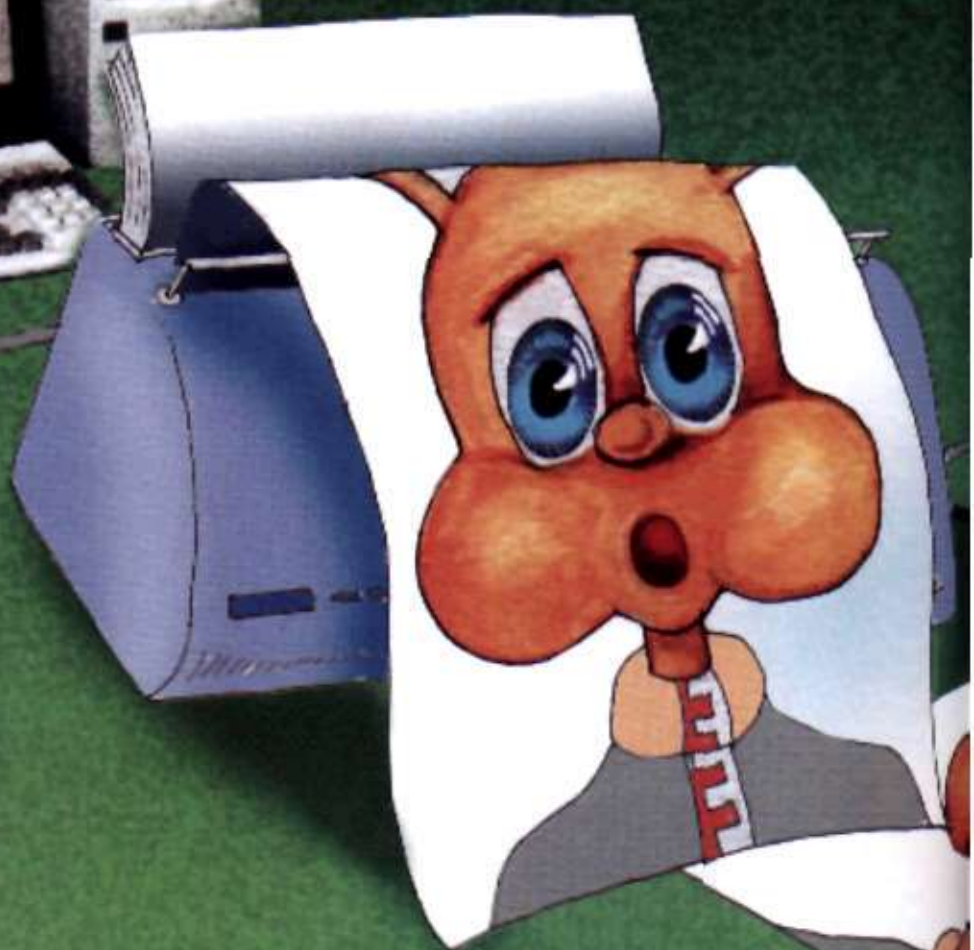
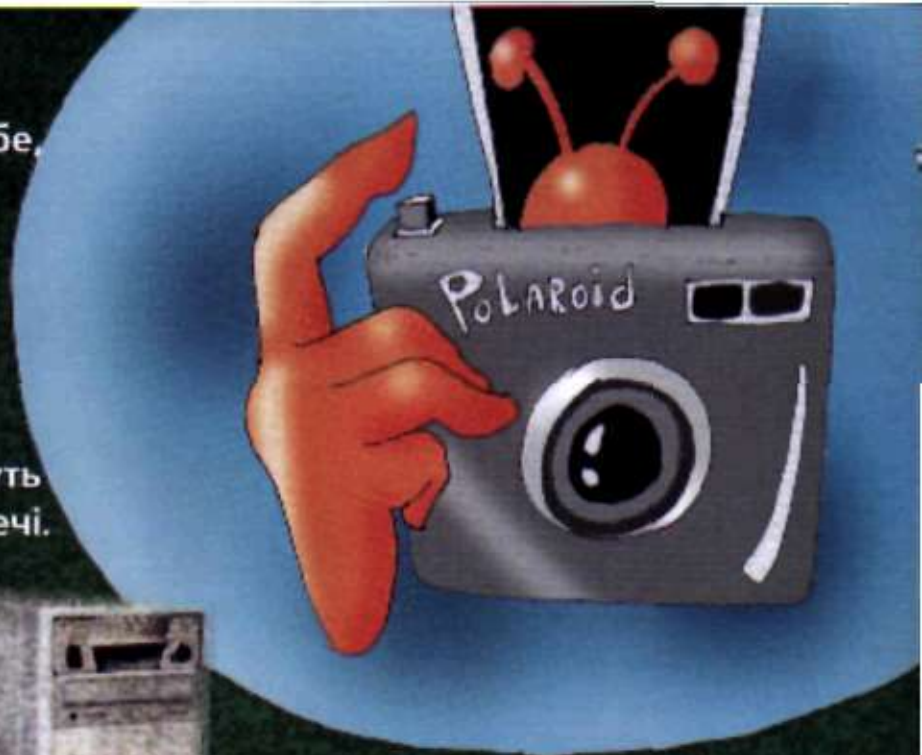
Зараз востаннє махну чарівною паличкою – і замок стане системним блоком, а дзеркало – монітором. Чари розвіються, але в кожному

комп'ютері так і залишиться жити своя принцеса Пам'ять та розумник Процесор.

Прислухайся до свого комп'ютера і ти почуєш, як він хропе, хропе і думає...

Радий бачити тебе,
– хитрувато
поглядаючи,
проговорив Елзїк.
– Сьогодні я хочу
показати тобі
комп'ютерних
помічників, які можуть
робити дивовижні речі.

От скажи, хочеш мати
мою фотографію?

Фотографію можна зробити дуже швидко за допомогою спеціального фотоапарата – полароїда. А можна зробити інакше, за допомогою **сканера**. Він ніби переносить зображення чи картинку, чи ...мене і робить його зрозумілим для комп'ютера. А цей красунчик – **принтер**, друкує мій портрет. Дивись, як гарно! Але себе у сканер краще не клади. Ти можеш із його допомогою будь-який малюнок, текст, фото перенести у комп'ютер.

Розкрию тобі ще один секрет: принтер може друкувати на папері різні тексти, малюнки, таблиці, і все-все...

– Привіт, – не відриваючись від роботи, серйозно привітався золотавик. – Ти, звичайно, знаєш, що таке робочий стіл.

Мой компьютер

Мои документы

Це місце, за яким ти працюєш.

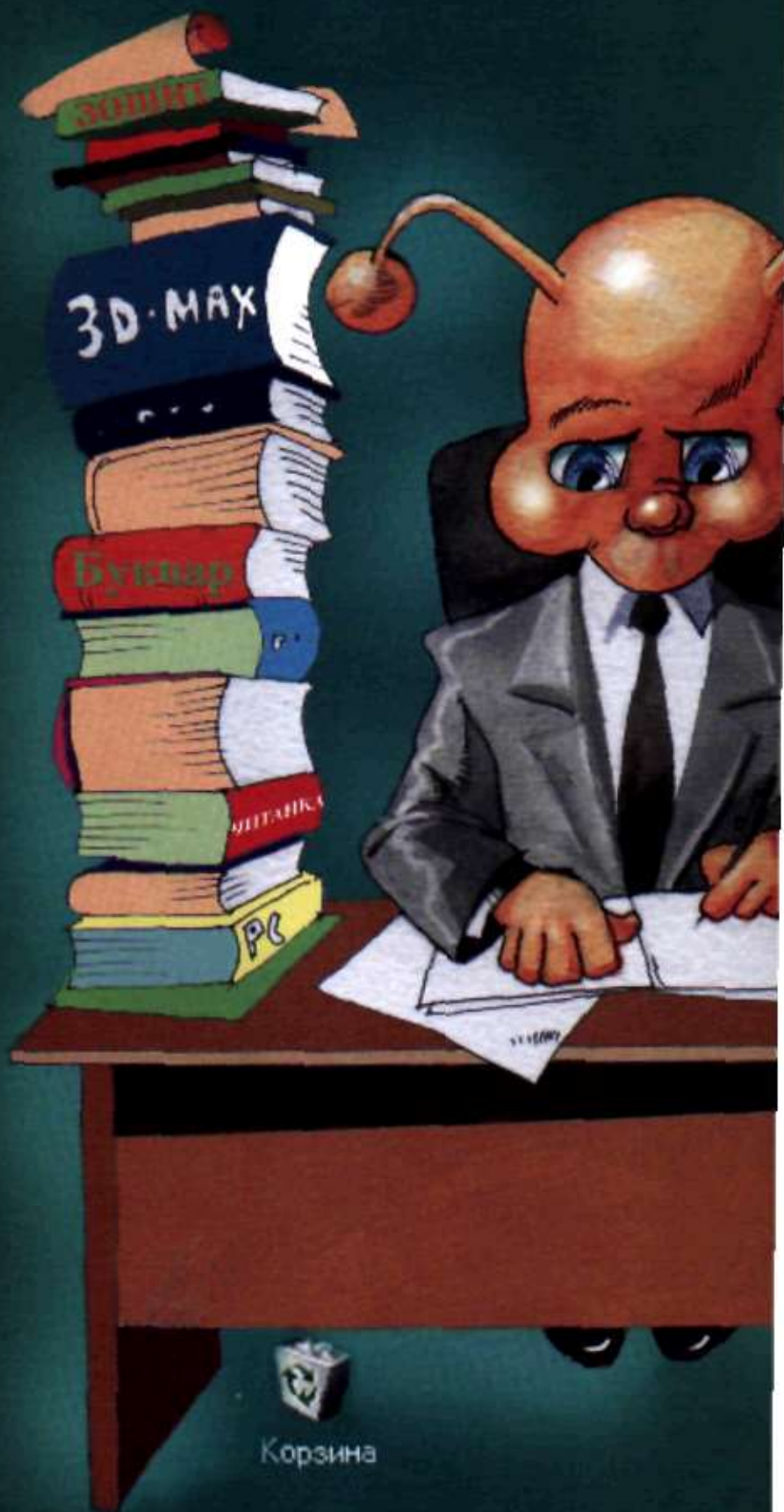
Згадай, що лежить у тебе вдома на робочому столі? Це книжки, зошити, папки, ручки, олівці. На столі може стояти годинник, телефон, калькулятор. Біля стола стоїть корзина для сміття.

Читанка

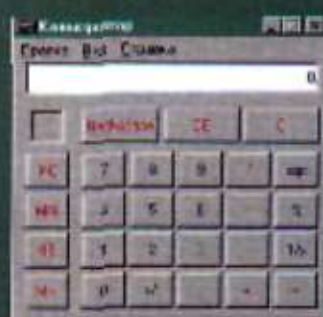
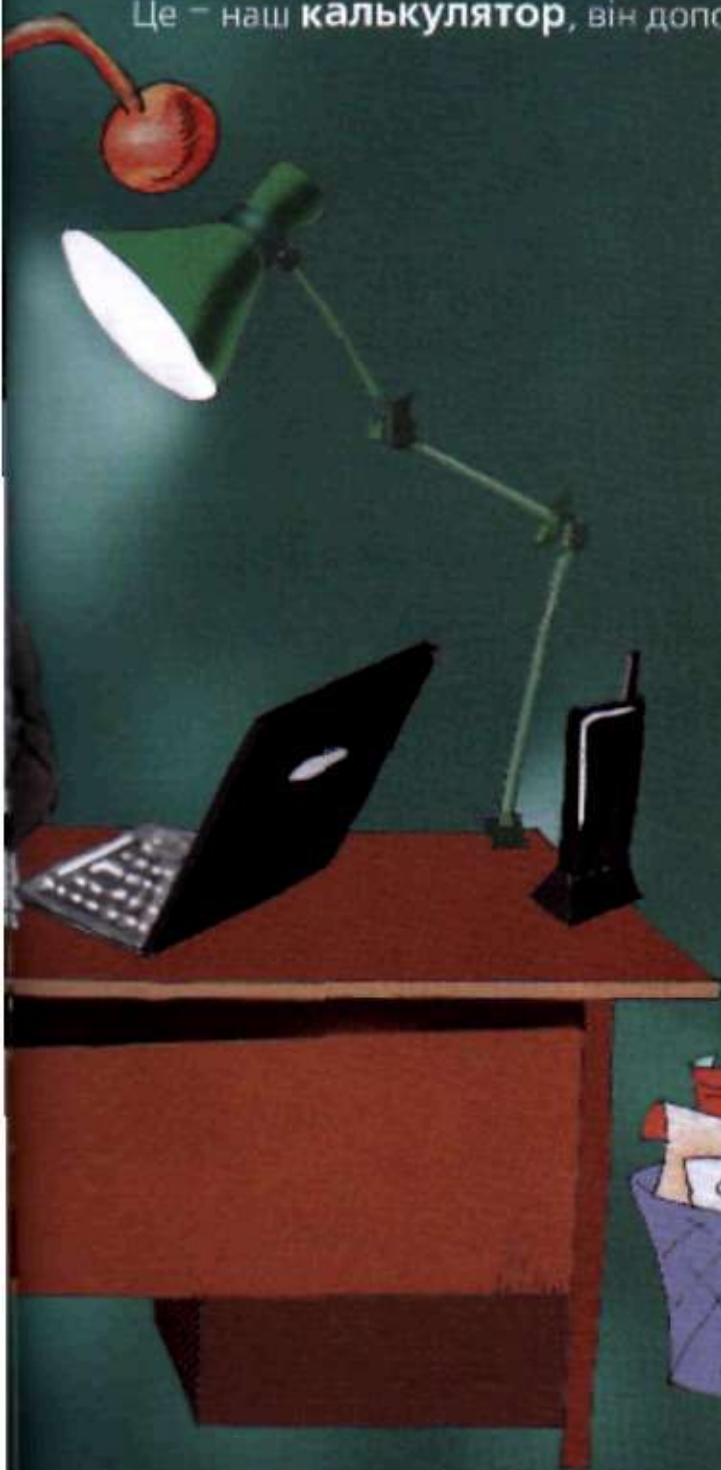
Корзина

А тепер дивись: на екрані монітора теж **робочий стіл** – тільки закодований. Невеличкі віконця-**іконки** містять все, що потрібно нам у роботі. Ось такі іконки – це наші **папки**, вони зберігають наші записи – документи. Наприклад, відкриваєш папку, біля якої написано "математика", – і перед тобою твій підручник з математики. Будь ласка, рахуй. Відкриваєш читанку – читай. Праворуч, знизу у самому куточку – годинник. Придивись – і побачиш, де ще є годинник.

В "**корзину** для сміття" ми можемо кидати все, що нам не потрібно. Це – наш **калькулятор**, він допоможе порахувати.

А тепер – граймося!
Я називаю предмети та віконця-іконки, а ти показуєш, на якому столі вони знаходяться.

Дата и время

– Привіт, подружко! Пропоную тобі сьогодні погратися у веселі "чомучки". Як? Ось так: я задаю питання, а ти на них відповідаєш.

Перед тобою чарівний дім, у кожному віконечку щось відбувається. Роздивись уважно малюнок. А тепер відповідай!

Чому букви посміхаються нам із вікна? – Правильно, вони хочуть, щоб ми надрукували їх, і слова з'явилися на екрані монітора.

Чому чарівний пензлик з олівцем хитрувато поглядають на нас? – Бо вони хочуть запросити нас помалювати.

Чому веселий циркуль танцює вальс на папері? – Він допоможе креслити.

В останньому вікні я з подружкою мишкою знімаюся у мультфільмі.

Адже комп'ютер може показувати нам улюблені фільми.

dows

А що це за маленькі віконця-іконки, які ми бачимо зліва на екрані? Так, це комп'ютерні іконки, які підкажуть, у якій з них яка гра прихована.

А тепер, лівим вушком мишки "клік" – і малюй, "клік" – і пиши, "клік" – і дивись мультікі!

- Доброго ранку, Ганнусю, - ласкаво привітався Елзюк. - Пропоную тобі пригадати улюблену гру всіх дітей, коли з невеличких частинок збирається різнокольоровий орнамент - **мозаїка**. А ще, пригадай, складнішу гру, коли з частинок неправильної форми складається красиве зображення - **пазли**.

Народна майстриня для **вишиванки** теж підбирає візерунок із невеличких хрестиків. Спробуй знайти на малюнку вишиванку.

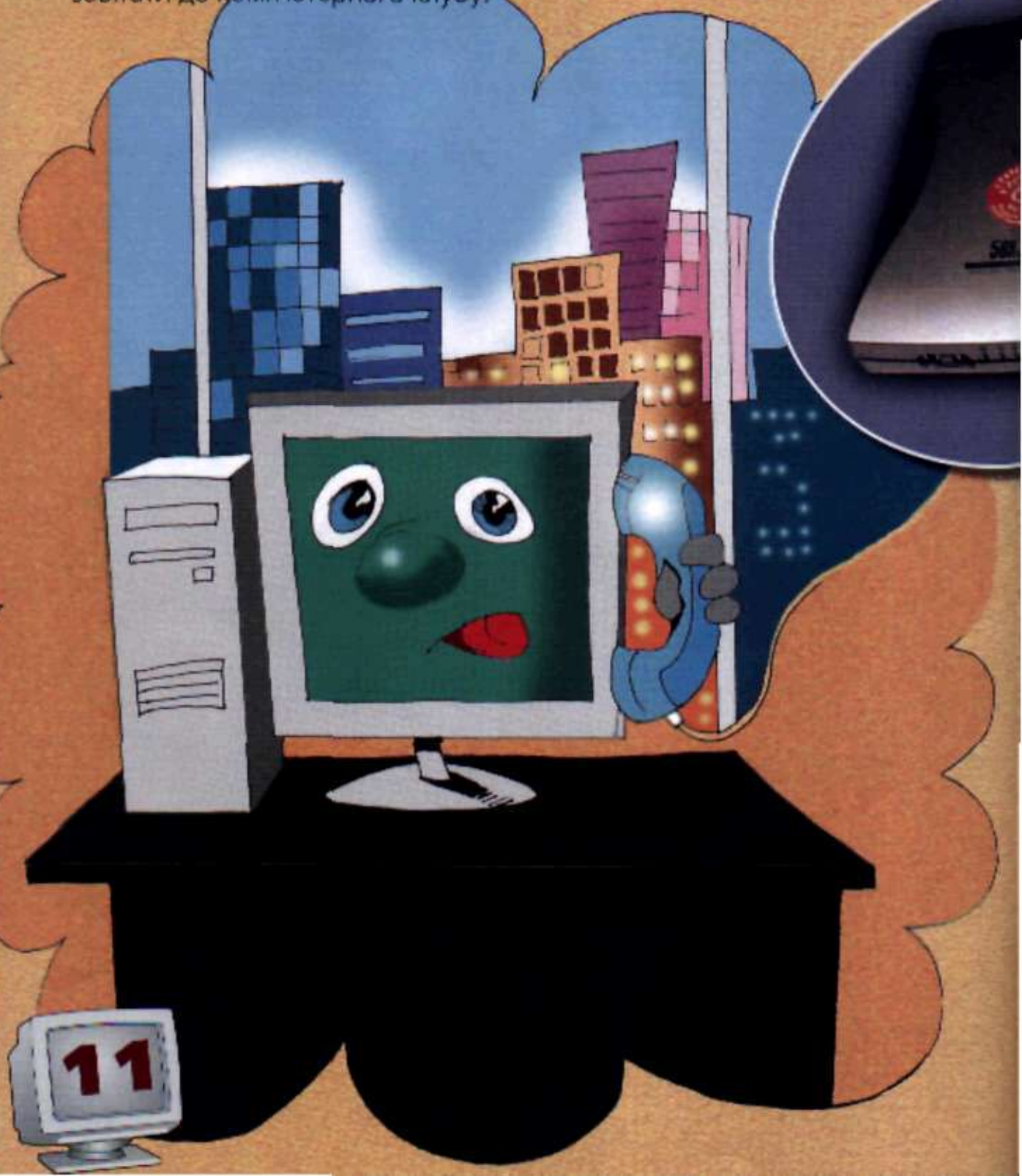
У давні часи з величезних кам'яних брил зводили **піраміди**. Це було перше з чудес світу (всього їх сім). Люди зводили піраміди без допомоги техніки. Бо тоді ще не було підйомних кранів.

Як же будеється зображення в комп'ютері? Майже так, як піраміди, мозаїка, вишиванка – з різнокольорових цеглинок. Роздивись їх у лупу! Вони такі маленькі, що звичайним оком їх не побачити. Ми будемо лагідно називати їх **пікселями**.

Тепер ти знаєш, що картинка на екрані монітора складається з піксельчиків.

Комп'ютер може робити ще одну важливу справу – спілкуватися з іншими комп'ютерами. Як? Уяви собі, що ти їдеш на відпочинок до бабусі в інше місто або село, чи відпочиваєш з батьками на морі. Ти швидко скучив за своїми товаришами і хочеш поспілкуватися з ними. Тут у нагоді стане батьків невеличкий комп'ютер, який називається англійською мовою – Note book, а вимовляється Ноут бук. Можна завітати до комп'ютерного клубу.

Якщо два комп'ютери, які розташовані далеко один від одного, під'єднати до телефонів через ось таку невеличку чарівну коробку — **модем**, то ти зможеш розмовляти зі своїми друзями або ж обмінюватися листами за допомогою комп'ютера, незважаючи на відстань.

Ось чому важливо швидше навчитися читати та писати, щоб завжди можна було вийти на зв'язок через наш дивовижний комп'ютер.

– Привіт, привіт, привіт! – промовив золотавик. – Сьогодні будемо з тобою виконувати важку, але цікаву роботу – будемо міркувати. Що ж у нашому житті можуть робити комп'ютери?

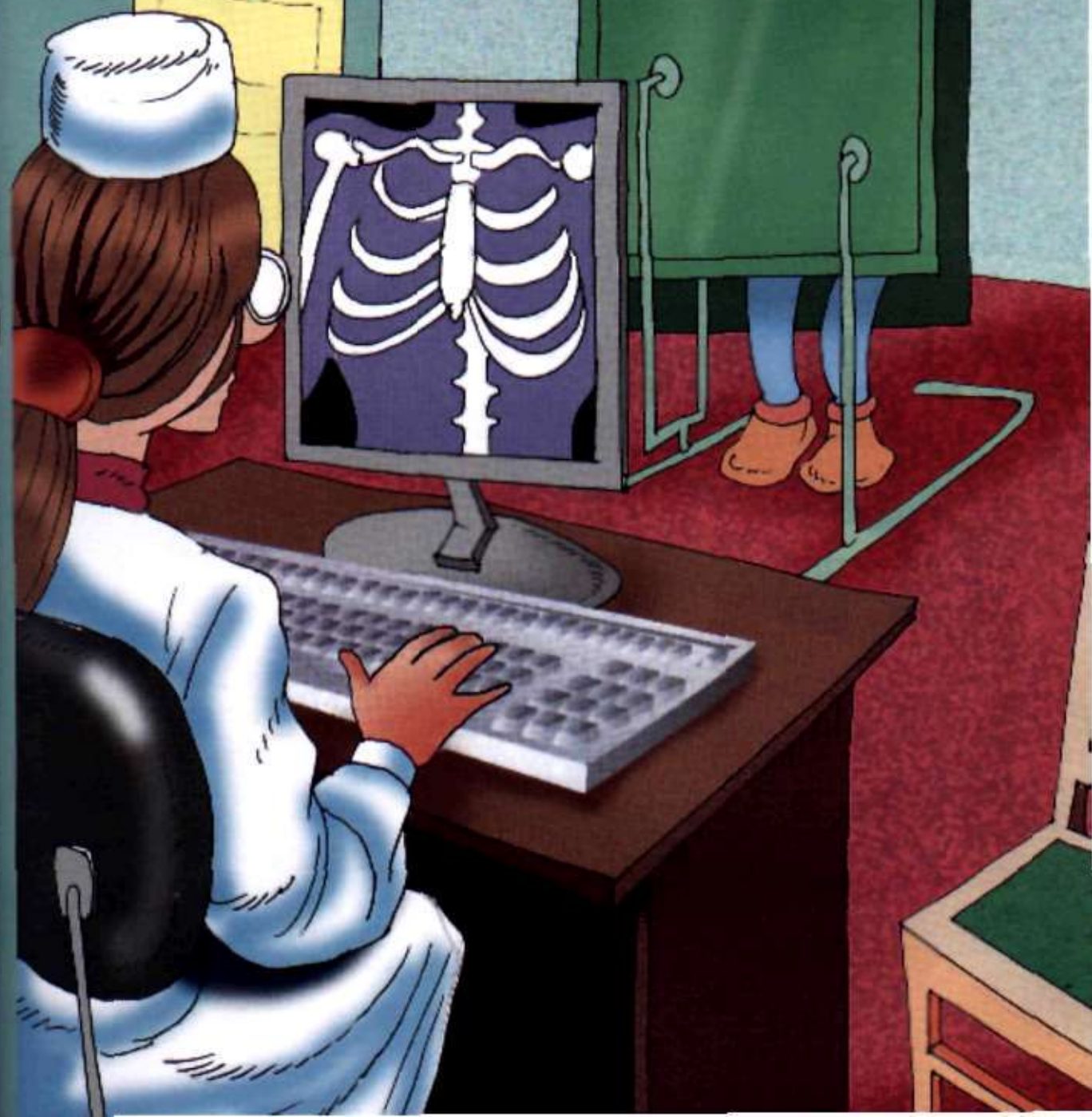
От, наприклад, київські вчені за допомогою комп'ютера розробили літак-красень "АН". Як ти вважаєш, хто керує польотом цієї машини?

Про що може розказати нам бортовий комп'ютер у автомобілі? – Про швидкість, про витрати бензину, про розташування вулиць, про температуру повітря в салоні і за бортом і ще багато дечого.

За допомогою комп'ютера можна врятувати життя людини. Комп'ютер допомагає виявити різні хвороби, робити дуже складні операції. Тому люди вдячні не тільки лікарям за їх золоті руки, а й дивовижним комп'ютерам за їх розумну допомогу.

Я теж потрапив на обстеження, але ж я абсолютно здоровий.

Люба Ганнусю, вітаю! Я хочу продовжити розповідь про можливості комп'ютера.

– Такого ти ще не бачила – це супер-гра, називається комп'ютерний симулятор. Одягасш на голову спеціальний пристрій, і тобі здається, що ти не в комп'ютерному клубі, а біжиш на лижах по засніженій стежинці. Холодно, сніг до колін, дихати важко, бо давно біжиш. Все ніби насправді, але ж це тільки гра.

Одного разу я
вирішив стати
гарнішим і
пішов до
перукарні. Там
комп'ютер
запропонував
мені змінити
зачіску. Як ти
вважаєш, яка
зачіска більше
личить мені?

Комп'ютер може моделювати одяг. Дивись, який красивий костюм я одягну після того, як зроблю зачіску.

Бачиш, скільки нових професій пропонує розумник-комп'ютер! Коли ти виростеш, можеш стати лікарем-діагностом чи художником-модельєром, дизайнером або пілотом космічного корабля.

Привіт, – проговорив Елзїк, хитрувато поглядаючи на нас. – Я знаю головний дитячий секрет: всі діти люблять дива. Сьогодні я приготував для тебе диво-дивне – автомобіле-телефоно-пилососо-комп'ютер!

Я хотів запитати тебе: на що ж схожий мій комп'ютер? Може, на телевизор, а може на телефон чи на літак? Здається, я трохи перестарався і під'єднав якісь зайві пристрої. Щось у моїй диво-машині схоже на мій комп'ютер, а щось не дуже. Але вона виконує комп'ютерні дії.

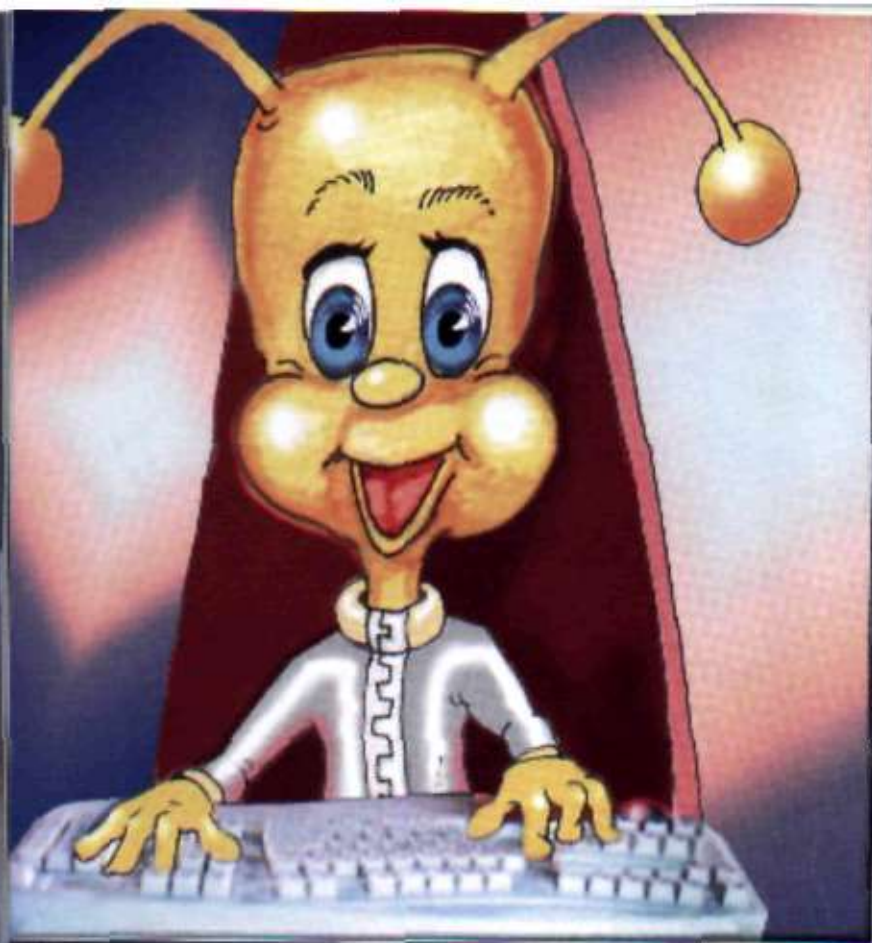

Допоможи мені розібратися,
що ж зайвого я зробив?

Подумай, чи може комп'ютер замінити
телефон, пошту, телеграф?

А м'ясорубка, пилосос, літак чимось
нагадують комп'ютер? Мені теж здається,
що не дуже. Хоча покерувати всіма цими
речами він би зміг.

Важко було "розібрати" мою дивовижну
машину. Але ж разом нам це вдалося.

Ти вже знаєш, що комп'ютер керує польотом космічного корабля, ракети і навіть моїм зорельотом. Ти вже чув і чарівне слово **Інтернет**. За допомогою спеціального зв'язку Інтернет я спілкуюсь зі своїми друзями у різних куточках планети.

– **М**абуть, ти ніколи не бачив Землю із зорельота. Дивись, яка вона гарна! Блакитна і ніби загорнута у легкий пухнастий серпанок.

Пролітаючи над Землею, я відсилаю своє привітання тобі, Ганнусю. Ти бачиш мене на екрані свого комп'ютера, а я бачу твоє усміхнене обличчя у себе. Якщо ти будеш уважною, то побачиш, який пристрій допомагає нас знімати.

Золотиста павутинка, що огортає всю Землю, і є мережею Інтернет. Через неї спілкуються люди всього світу.

Користуючись інтернетом можна "заходити" в будь-яку бібліотеку світу і читати книжки, можна бачити картини кращих художників у світових музеях, можна шукати і знаходити друзів. Ти теж будеш користуватися цією фантастичною можливістю.

Добери до кожного фрагменту основні слова, я вивчали на минулих уроках. Розкажи, що запам'яталося. Поділися враженнями від комп'ютерних пригод батьками та друзями.

Плутон

Нептун

Ура

— Радий бачити тебе, люба Ганнусю.

— Привіт, я дуже їсучила за тобою. Канікули здалися мені дуже довгими, я весь час мріяла про подорож.

— То ж сідай у зореліт, ми відправляємося в **Космос**, у захоплюючу подорож до зірок.

Космос — це несяжний простір, а зірок так багато, що неможливо порахувати. Вони народжуються, живуть, старіють та амирають. Вони різнокольорові: червоні та блакитні. Бувають яскраві, ніжні, мерехтливі, величезні, середні та карлики.

Наша **Земля** — планета, а **Сонце** — сяюча червона зірка, яка дарує нам світло та тепло. Земля — одна з дев'яти планет, які обертаються навколо Сонця. Земля разом зі своїм супутником **Місяцем**, обертається ще й навколо себе. Від цього залежить день чи ніч надворі. Коли Земля повертається одним боком до Сонця, то на протилежному боці в цей час панує ніч. Пори року також залежать від обертання Землі навколо Сонця.

Юпітер

Марс

Місяц

Земля

17

Сонце

Сатурн

Меркурій

Венера

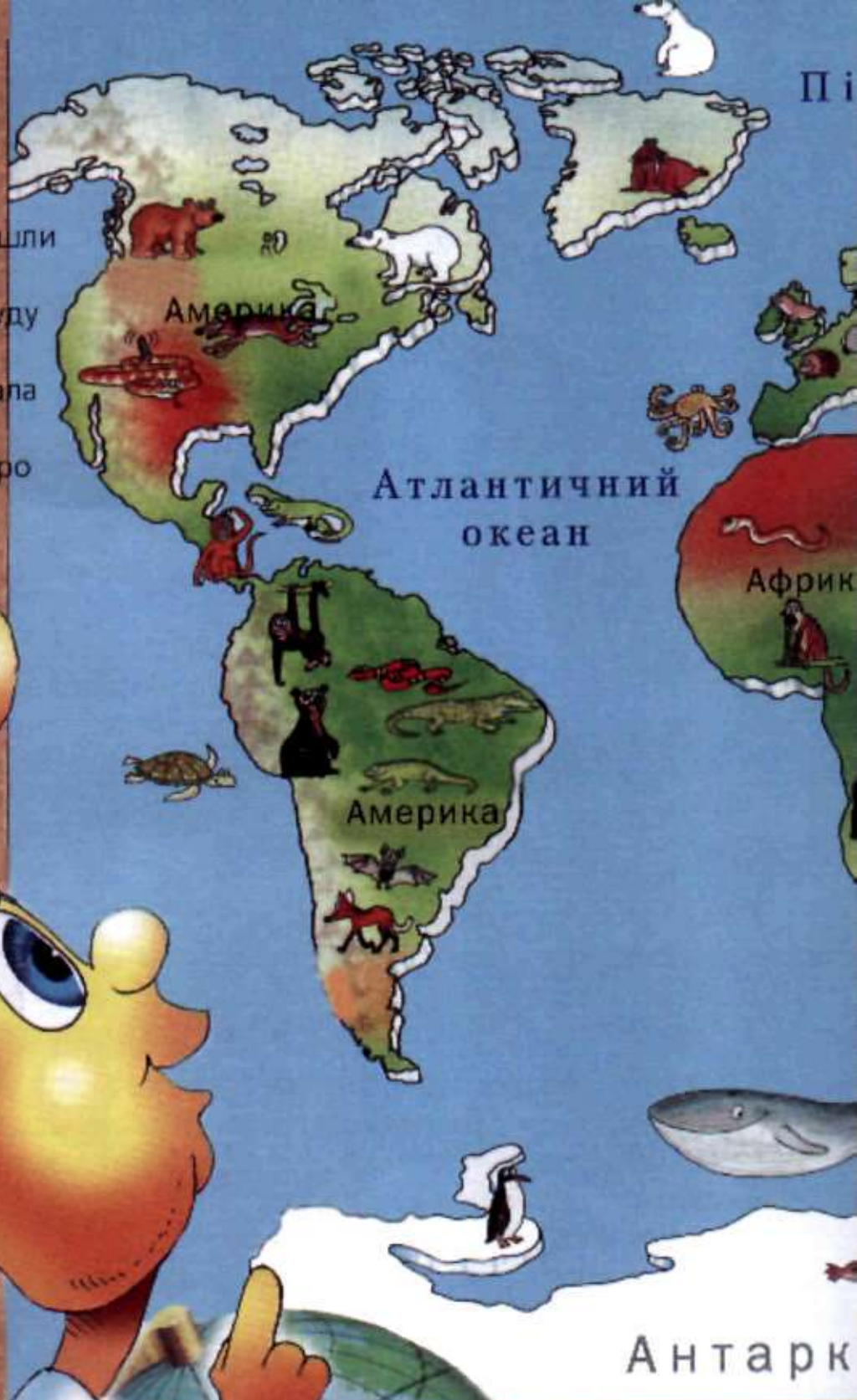
Дев'ять планет складають **Сонячну систему**. Їх легко запам'ятати: найменший та найближчий до Сонця – **Меркурій**. Далі йде **Венера**. Третя планета – найкрасивіша з усіх, наша блакитна **Земля**. За нею червоний, ніби розлючений, **Марс**. Далі – найбільший за всіх **Юпітер**. Дуже легко впізнати **Сатурн** за його кільцями. Останні три планети – це **Уран, Нептун та Плутон**. Ми їх не бачимо, бо вони дуже далеко від Землі, але з давніх-давен знаємо про них.

На зоряному небі безліч зірок, вони утворюють **сузір'я**. Сузір'я навіть отримали свої імена: **Рак, Лев, Риба, Скорпіон** та інші.

Величезна кількість зірок утворюють бліду зоряну доріжку. Українці називають її – **Чумацький шлях**, росіяни – Млечний путь, англійці – Milky way (Мілкі вей).

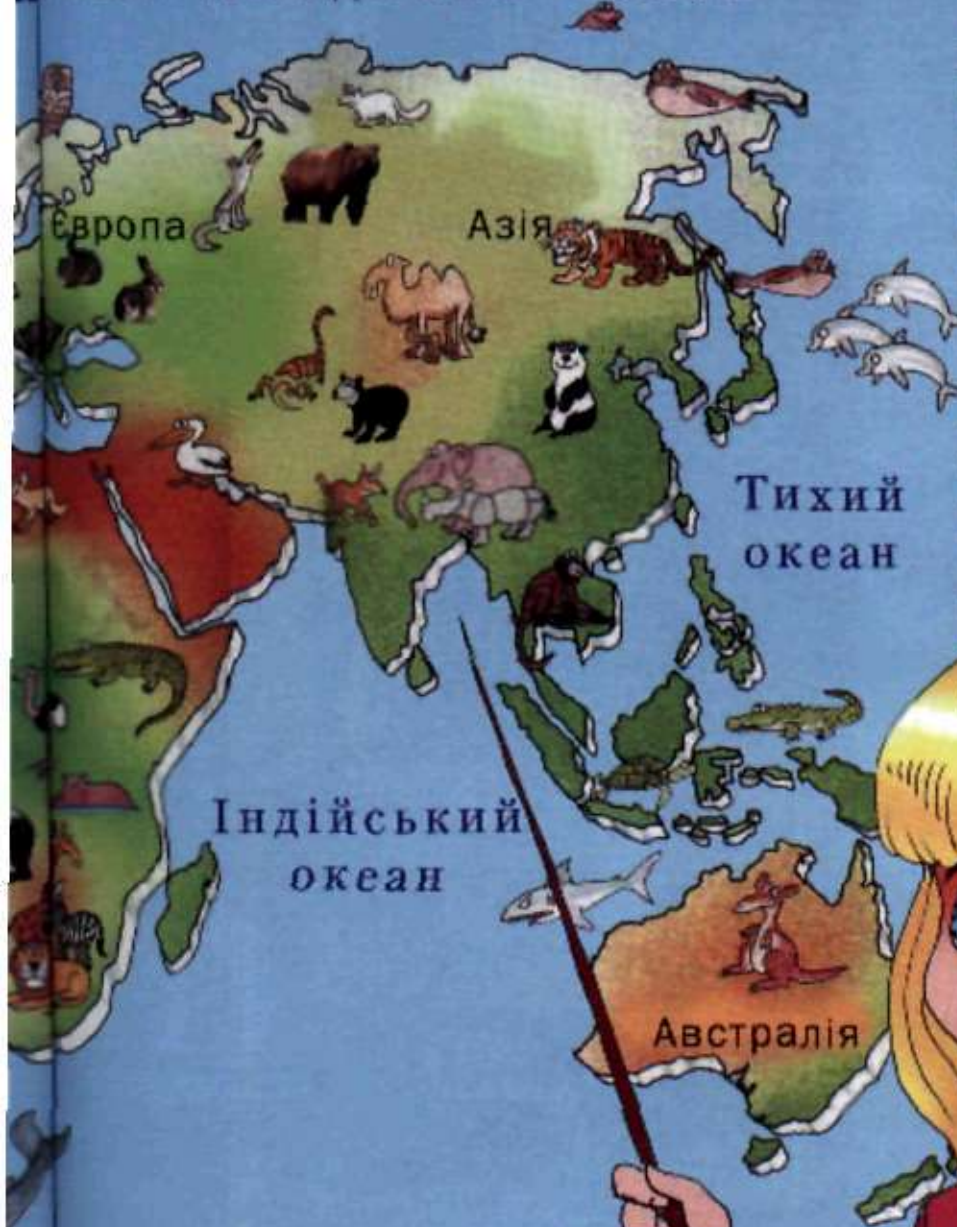
А тепер повертаємось на Землю. Бачиш, яку цікаву космічну мандрівку ми здійснили з тобою. А комп'ютер допоможе тобі все це запам'ятати.

Привітно посміхаючись, Ганнуся та золотавик увійшли до класу.
– Сьогодні я буду вчителькою, – поважно сказала Ганнуся, – я розкажу тобі про нашу Землю.

Глобус, який ти тримаєш у руках, зменшена модель Землі.

Північно-Льодовий океан

Коли ми облітали Землю на зорельоті, то бачили, що наша планета – це величезна куля, яка складається з гірських порід, металу, вкрита водою та ґрунтом.

А ось на карті наша Земля зображена на площині. Так легше відразу побачити величезні голубі простори – **океани**, які оточують частини суші – **континенти**.

Я розкрию тобі секрет, як швидко запам'ятати назви шести континентів. Дивись, п'ять з них починаються на букву А, і тільки один – на букву Є. Запам'ятай: **Європа, Америка, Африка, Азія, Австралія, Антарктида**. Бачиш, як все просто.

А океанів всього чотири: Тихий, Атлантичний, Індійський та Північно-Льодовитий. На всіх континентах живуть люди, тварини, птахи, майже на всіх ростуть рослини. Океани та моря приховують таємницю своїх мешканців.

ида

- У кожної людини є своя Батьківщина. Моя Батьківщина – Україна. Вчителька розказувала, що це велика держава, яка знаходиться у центрі Європи, - трохи урочисто почала Ганнуса.

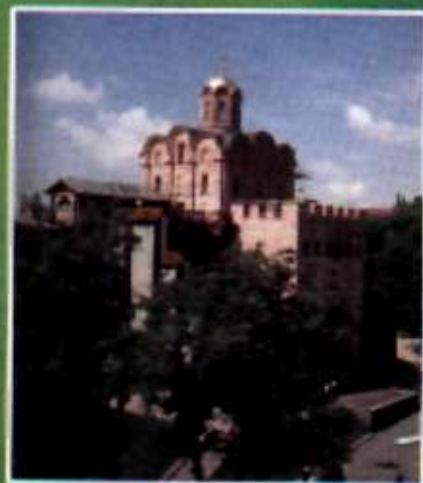
Найбільші річки Дніпро, Дунай, Дністер несуть свої води по українській землі у Чорне море. Родючі чорноземи в степах України, смерекові та букові ліси в Карпатах, дубові бори та березові гаї в Поліссі, невичерпні надра: вугілля, залізної руди, нафти й газу, і навіть золота - це моя земля.

А ще моя земля - це довга, протяжна, трохи сумна пісня, яку співали ще прадіди, коли везли сіль на возах Чумацьким шляхом. Вони милувалися зоряним небом і "тягли" свою козацьку пісню, - так розповідав мені дідусь, - продовжувала далі дівчинка.

Є ще великі міста, які ти можеш побачити на карті. І незліченна кількість сіл, яких на карті не знайти. Країна моя велика, могутня, миролюбива.

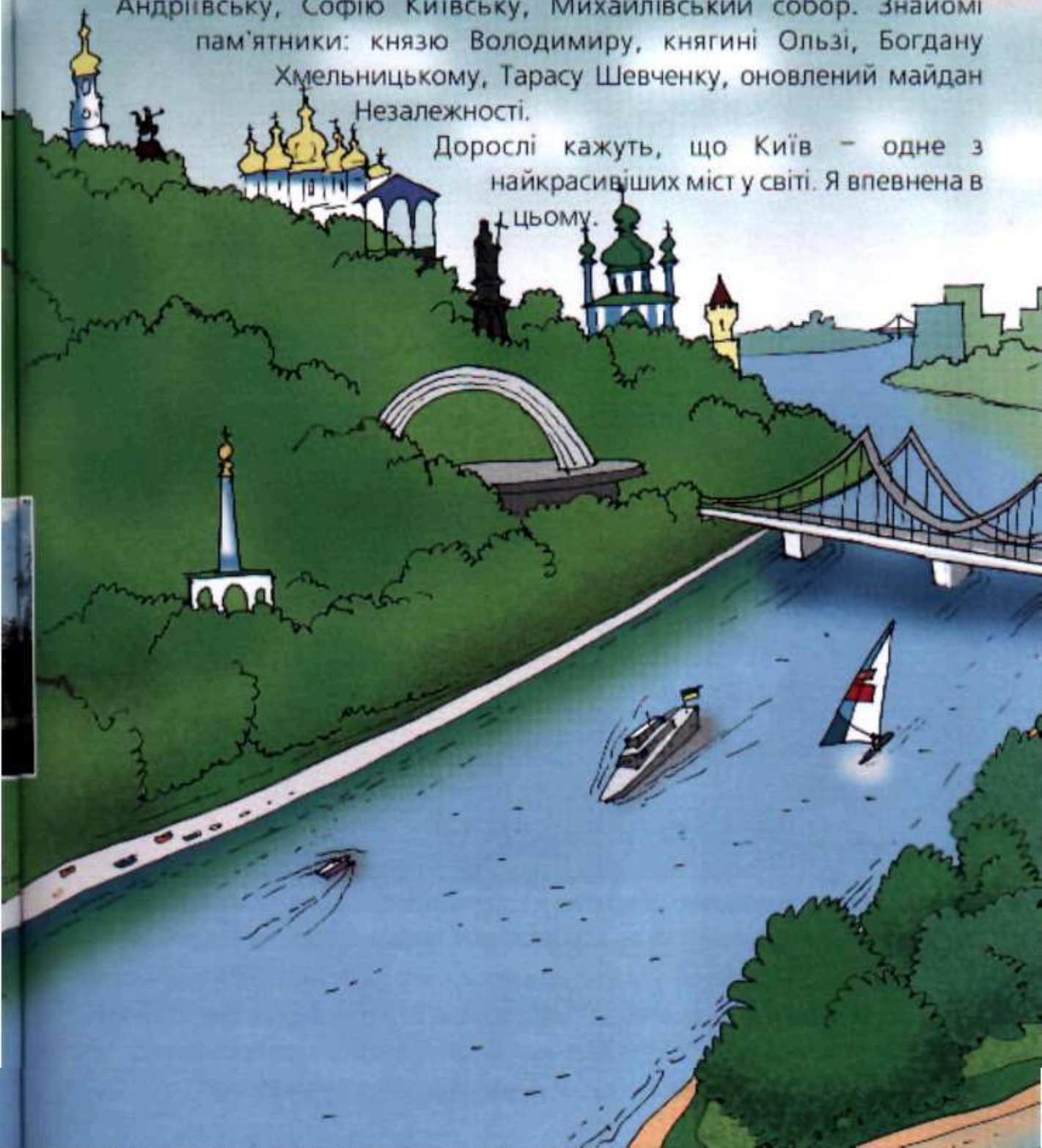

- Сьогодні трапилася надзвичайна подія. Мій невгамовний кіт Мурчик забрався у гелікоптер Елзика, щоб побачити золотoverхий Київ з висоти пташиного польоту, - стурбовано проговорила Ганнуса.

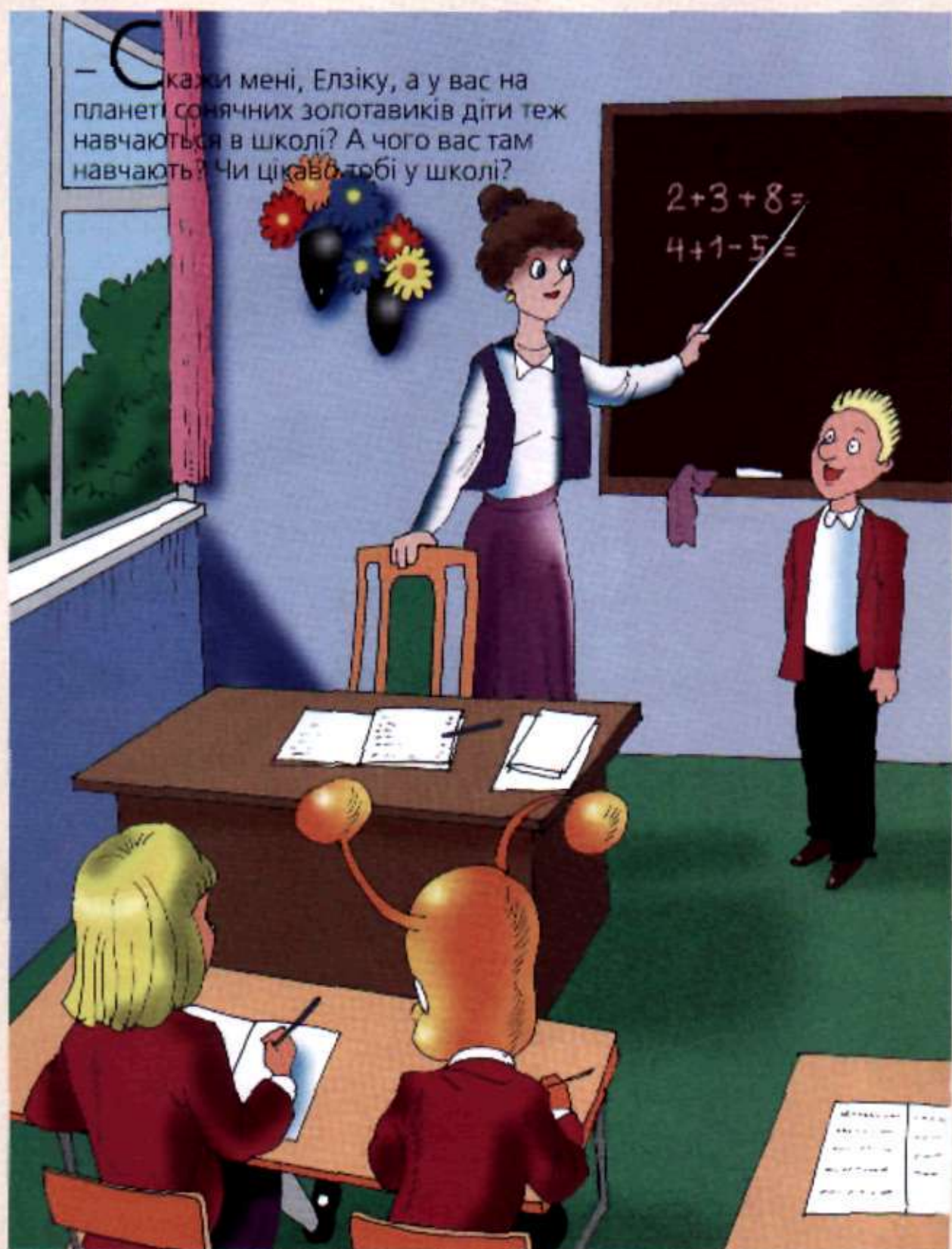
- Що ж побачили наші друзі? - питаєш ти. - Прекрасне місто, що розташоване на мальовничих пагорбах. Зелене, квітуче, мов справжній сад. Широкий, могутній, спокійний Дніпро - Славутич, що віддзеркалює красу смарагдових берегів. Величні споруди, улюблені серцю церкви:

Андріївську, Софію Київську, Михайлівський собор. Знайомі пам'ятники: князю Володимиру, княгині Ользі, Богдану Хмельницькому, Тарасу Шевченку, оновлений майдан Незалежності.

Дорослі кажуть, що Київ - одне з найкрасивіших міст у світі. Я впевнена в цьому.

— Скажи мені, Елзіку, а у вас на планеті сонячних золотавиків діти теж навчаються в школі? А чого вас там навчають? Чи цікаво тобі у школі?

— Так, школи у нас цікаві, незвичайні, — промовив Елзік. — Ми називаємо їх школами мрій та фантазій. У них маленькі золотавики мріють і вчать бути: хто пілотом зорельоту, хто художником, хто поетом, хто конструктором дивовижних машин. Я колись уявив себе мандрівником, який подорожує та розповідає мешканцям інших планет про комп'ютери. І тепер я з тобою. А у вас, я знаю, школи теж бувають різні.

– Про школу, в якій ми зустрілися і зтоваришували, знають всі. Кожна дитина ходить до школи і все про неї знає. От запитай будь-кого.

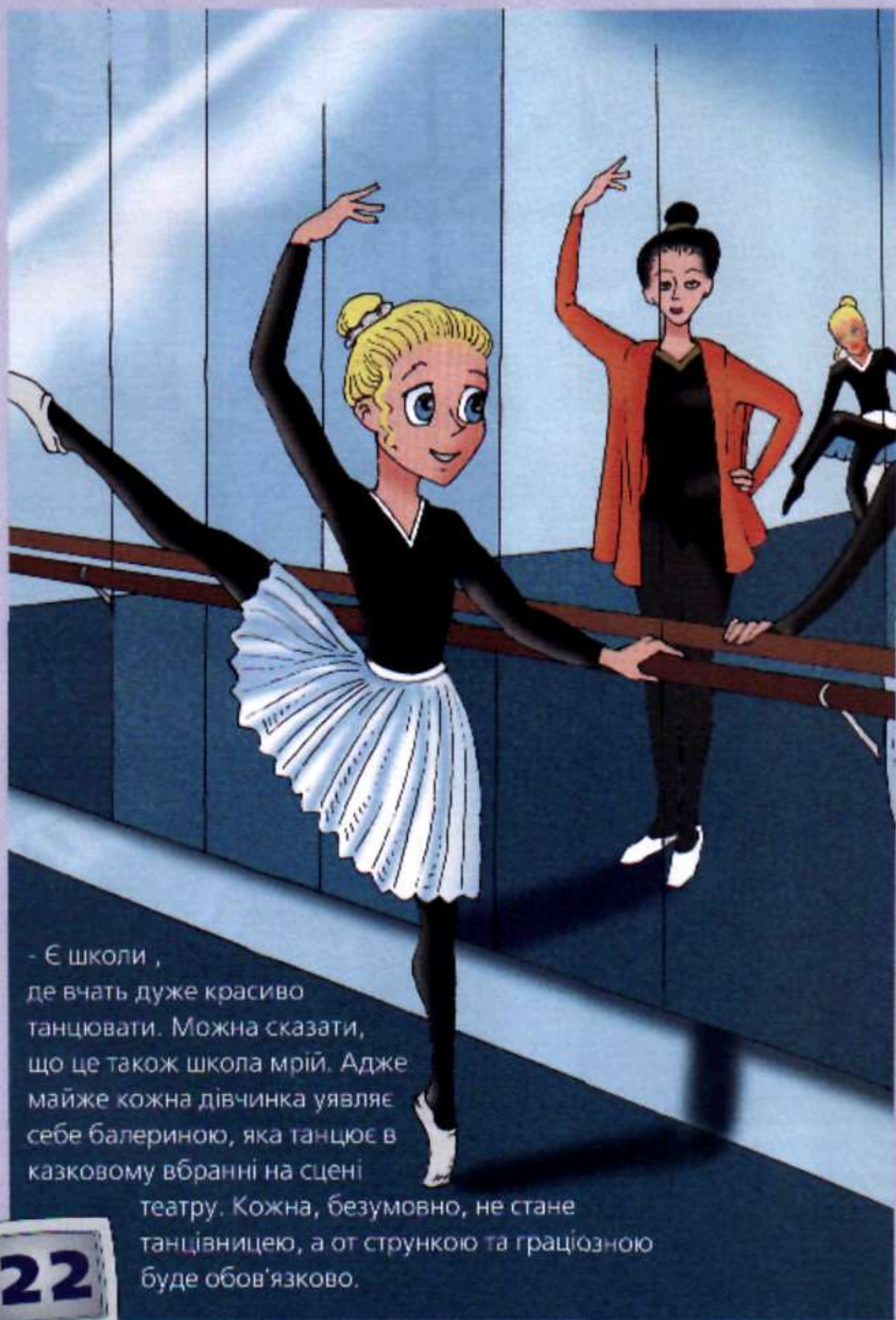

А є ще дуже цікаві школи, де діти вчать грати на музичних інструментах, слухати музику, співати, і навіть складати її.

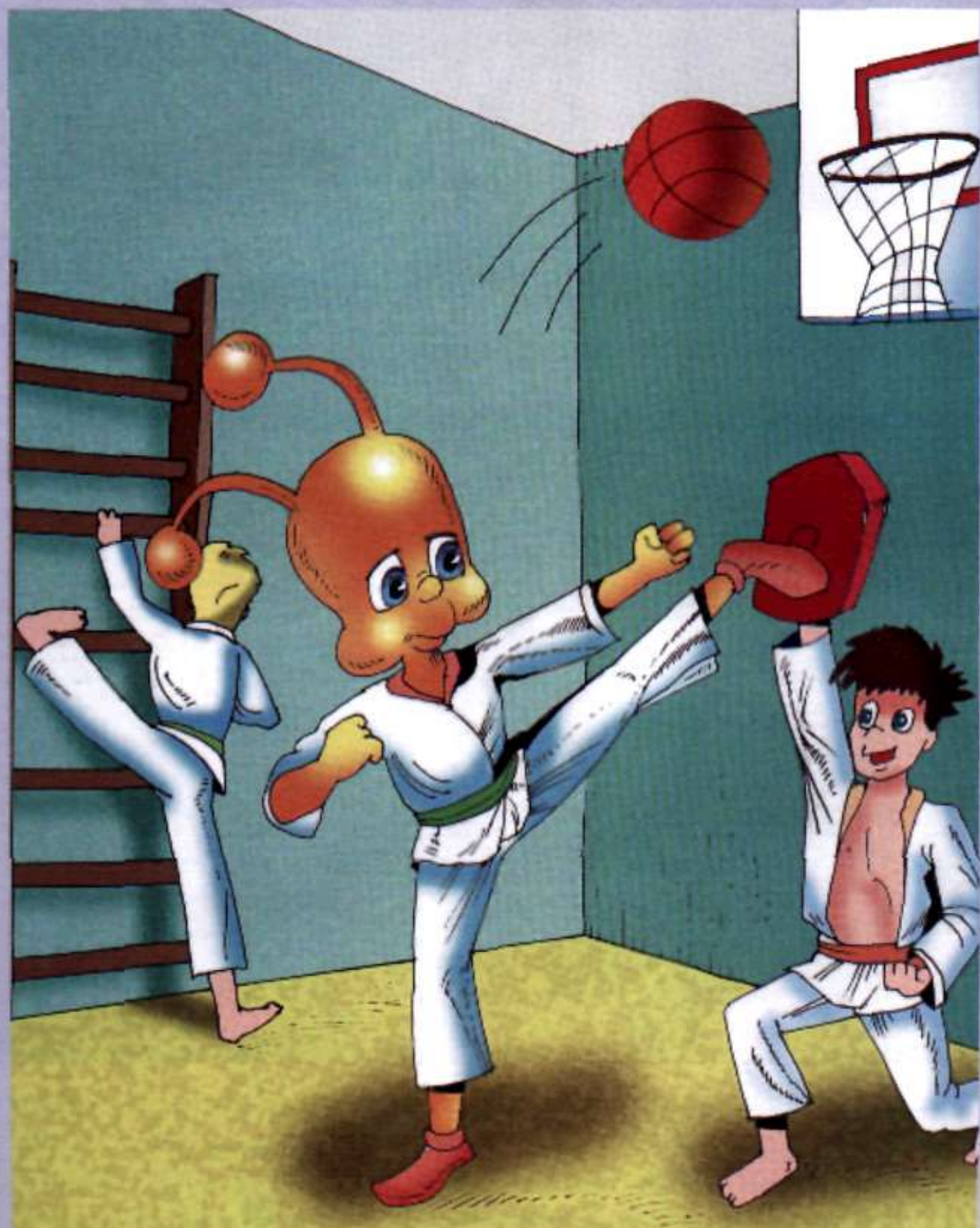
– На комп'ютері? – посміхнувся Елзюк.

– Ні, як колись дідусь Бах складав. Спочатку він чув музику у голові, потім записував на ноти, а тоді вже грав на інструменті, – пояснила Ганнуся.

– Такі школи називають музичними.

- Є школи ,
де вчать дуже красиво
танцювати. Можна сказати,
що це також школа мрій. Адже
майже кожна дівчинка уявляє
себе балериною, яка танцює в
казковому вбранні на сцені
театру. Кожна, безумовно, не стане
танцівницею, а от стрункою та граціозною
буде обов'язково.

- Ще є спортивні школи та школи бойових мистецтв. Дівчатка й хлопчики не тільки досягають там спортивних результатів, а головне стають здоровими, сильними, спритними, загартованими.

— Доброго дня, золотавику, — чемно привіталася Ганнуса. — Сьогодні я розкажу тобі про найважливіші у нашому житті речі, про найдорожчих для кожного з нас людей.

У кожної людини є місце, сповнене добротою та любов'ю, — рідний дім. Це місце, де тебе завжди чекають, де тебе знають і люблять просто за те, що ти є. Де прощають помилки, співчують, коли з тобою щось трапляється, підказують, коли це потрібно, поспішають прийти на допомогу. Вдома затишно, спокійно, приємно, адже саме тут тебе чекають матуся й тато, бабуся, дідусь, братики й сестрички, домашні улюбленці.

Одного разу вчителька у школі сказала дивні слова про наших стареньких дідусів та бабусь. Вона порівняла старість людського життя з зимою, коли людині досить холодно та самотньо навіть в оточенні близьких. Я весь час пам'ятаю про це і тому намагаюсь допомагати бабусі й дідусеві в усьому. А головне, я знаю, що моє лагідне звертання, ніжний дотик, легенький поцілунок робить їх життя трохи теплішим, радіснішим, не таким самотнім.

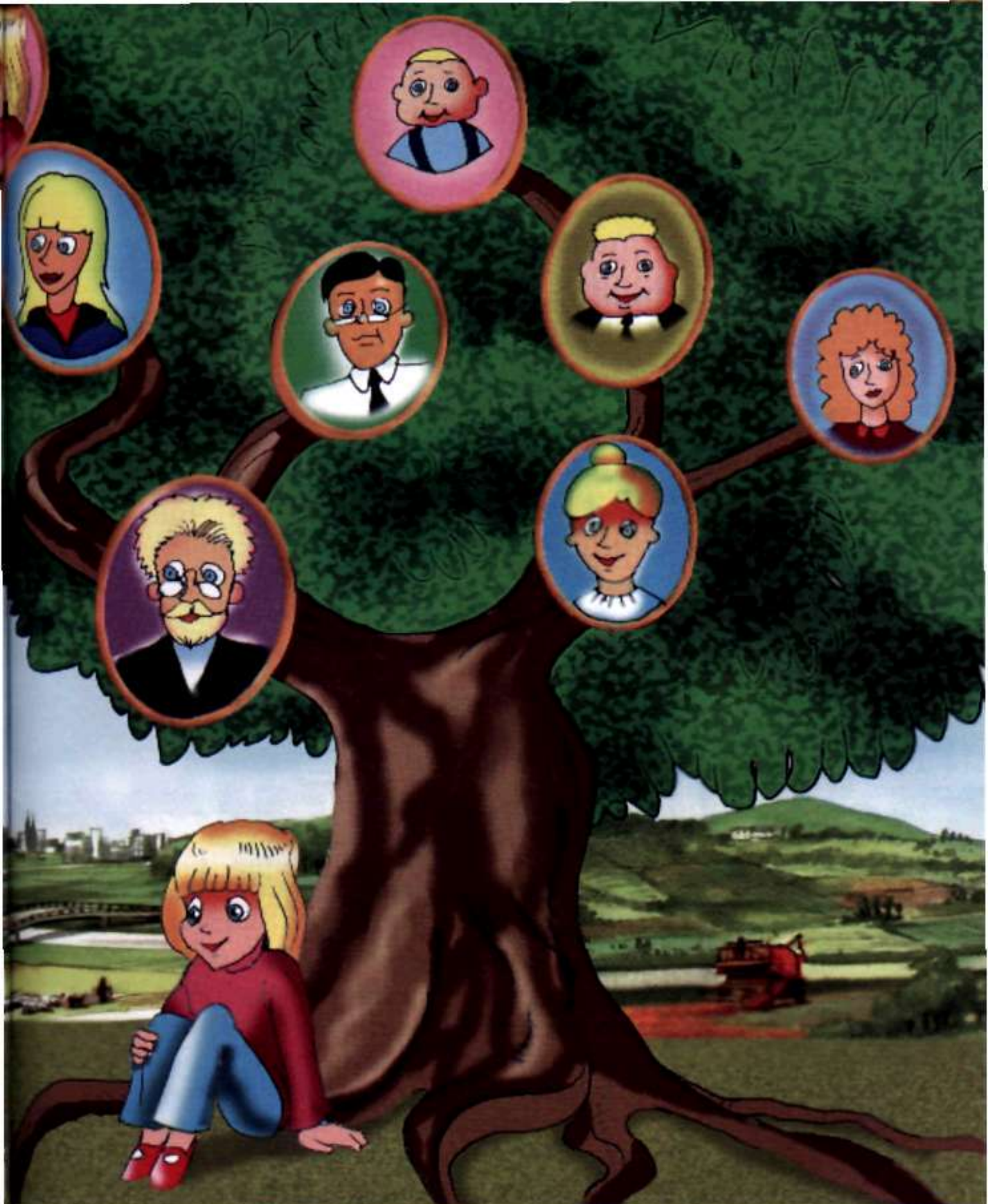
Я люблю матусину лагідну усмішку, батьків серйозний погляд. Я дуже люблю свою сім'ю. Це моя родина, батьківський дім.

— Від діда-прадіда ведеться родовід кожної родини, — продовжувала далі Ганнуса.

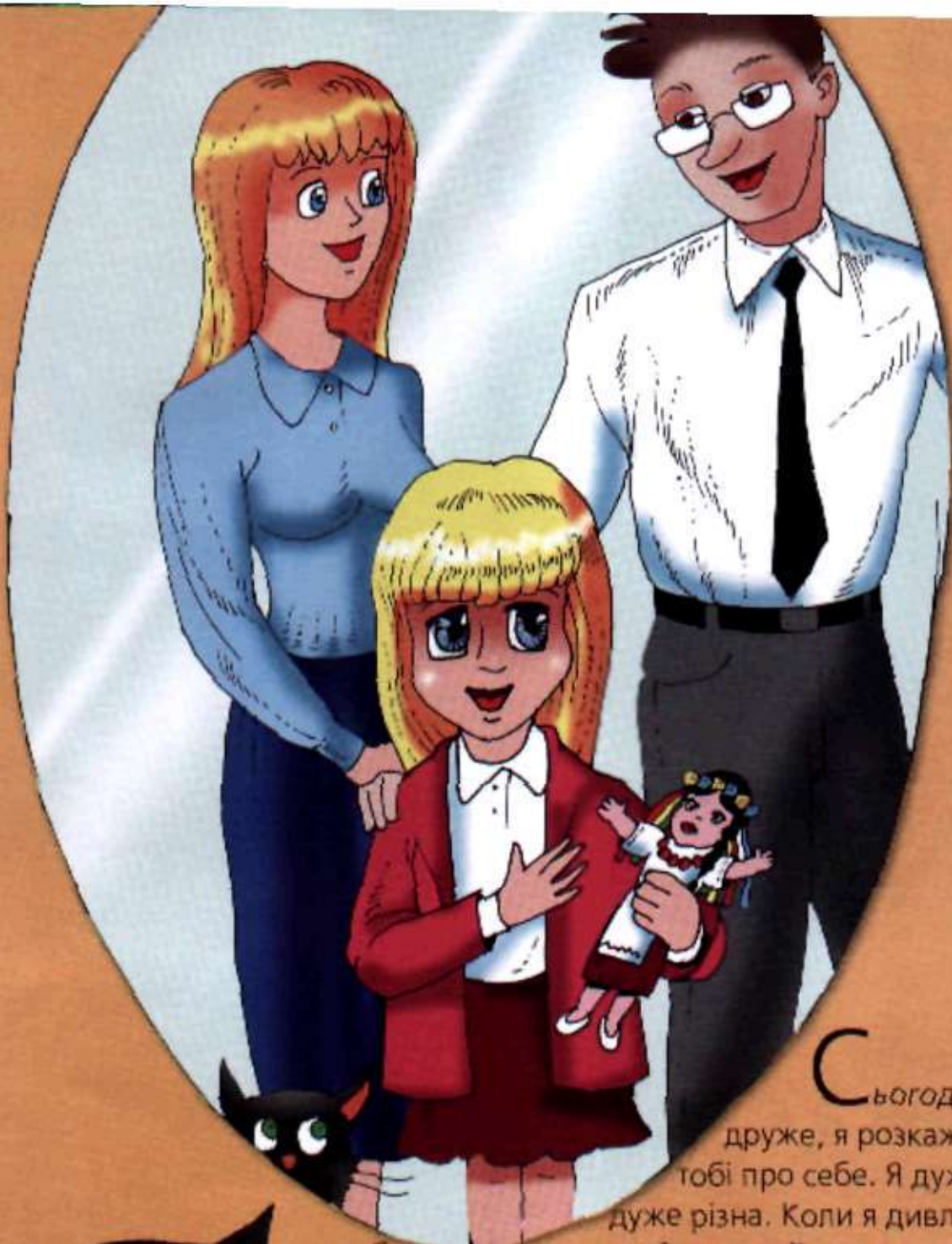
— Ми успадковуємо характерні риси обличчя, статуру, колір очей та волосся від своїх близьких. Матуся й тато, їх батьки, батьки їх батьків складають ніби дерево життя роду. У матусиної родини є свій родовід, батьків рід має своє дерево життя. Якщо уважно роздивитися моїх родичів, можна відповісти на питання: на кого ж схожа я?

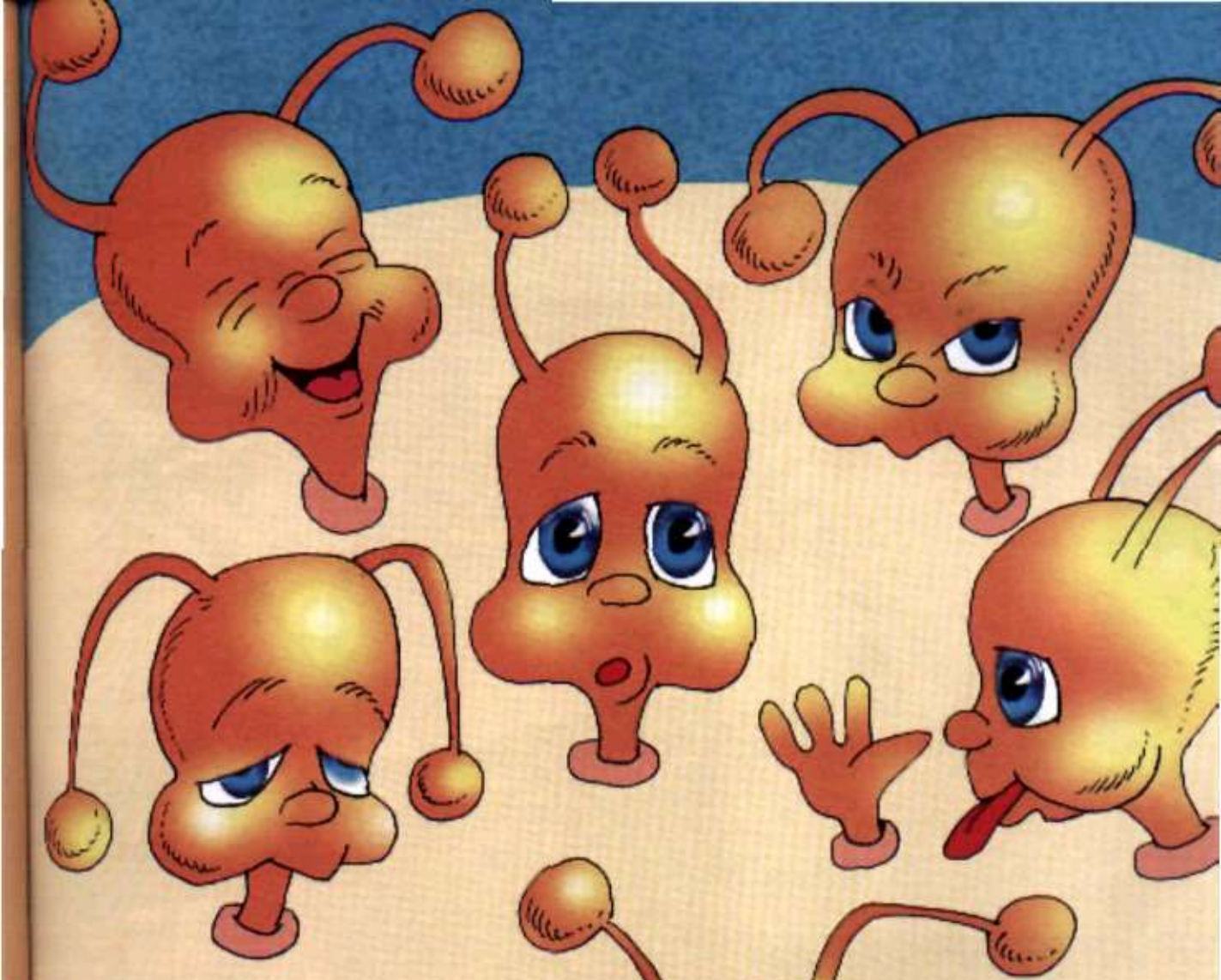

Золотавик сидів, слухав, і розглядав могутні дерева Ганнусиноного родоводу. Потім не втримався і показав фотографію свого родича. – А я схожий на свого дідуся? Чим?

А спробуйте, діти, разом з батьками скласти свій родовід і розказати, хто, кому і ким у родині доводиться.

Сьогодні, друже, я розкажу тобі про себе. Я дуже-дуже різна. Коли я дивлюся на себе у дзеркало, я – **дівчинка Ганнуса**. Поруч з татом і матусею - я не просто дівчинка, я - **дочка**. Коли йду до школи, я - **учениця**, а ще гарна **подруга** для своїх однокласників. Граючись з лялькою, я - **дитина**. З бабусею і дідусем, я - **надія і опора**. З Мурчиком, я - **доросла** і відповідаю за свого маленького друга. Коли допомагаю матусі поратися на кухні, я відчуваю себе **справжньою господинею**. А в майбутньому, коли я виросту...

А ще, я розкажу тобі про свої почуття.

Як ти вважаєш, що означають слова: **радість, сором, подив, горе, злість, загравання, провина, задерикуватість.** Молодець, у тебе прекрасна міміка!

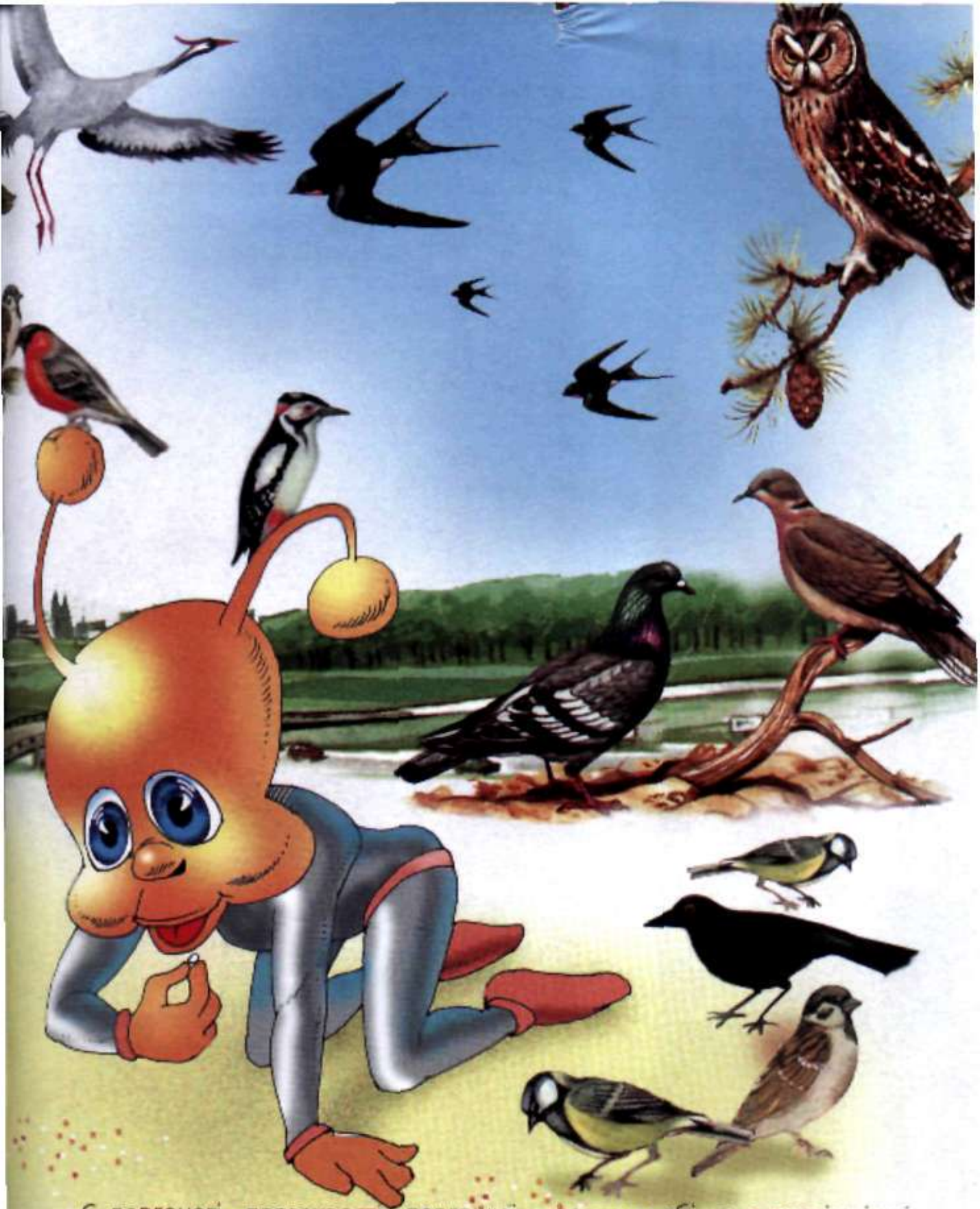
А тепер спробуй розказати, в яких ситуаціях і як проявляються твої почуття.

– **Я можу сказати тобі, Ганнусю, тільки про одне своє почуття...** – тихесенько промовив золотавик, і засоромився.

- Сьогодні, любий золотавику, пропоную тобі перенестися у світ птахів. На землі існує велика кількість птахів. Їх можна зустріти на вершинах гір, у джунглях, у містах та пустелях, над океанами і навіть на вічній кризі. Птахи бувають крихітними, менші за метелика – це колибри, і величезні, вищі від людського зросту – страуси. Деякі вирізняються дивовижною красою і різноманітним забарвленням, а деякі маленькі, сіренькі, і зовсім невиразні (але ж як співають!).

Є довгоногі, довгохвости, довгоцілі, довгодзьобі, а є зовсім інші. Дивись уважно, які з цих птахів живуть коло нас, зимують з нами, а яких можна бачити тільки в зоопарку. А тепер, спробуй порівняти, що спільне і що відрізняє красеня павича від сіренького соловейка.

— Не могла дочекатися нашої зустрічі, друже, — привіталася Ганнуся. — Хочу запросити тебе у захоплюючу подорож у світ тварин. Найцікавіші у цьому тваринному царстві — звірі. Вони, як правило, вкриті хутром, мають сталу температуру тіла, народжують своїх малят і вигодовують їх молоком. У них надзвичайно складна та різноманітна поведінка.

Живуть вони як у дикій природі, так і в зоопарку. Мені б хотілося, щоб ти запам'ятав: немає корисних або шкідливих тварин — усі вони важливі в природі. Чому? Спробуй пояснити сам.

Наш золотавик нікого не боїться і зібрав різних звірів, щоб сфотографуватися.

Згадай, хто з них в якій частині світу живе?
Хто взимку спить, а навесні прокидається?
Хто з них найсильніший, хто найвищий,
а хто найпрудкіший?

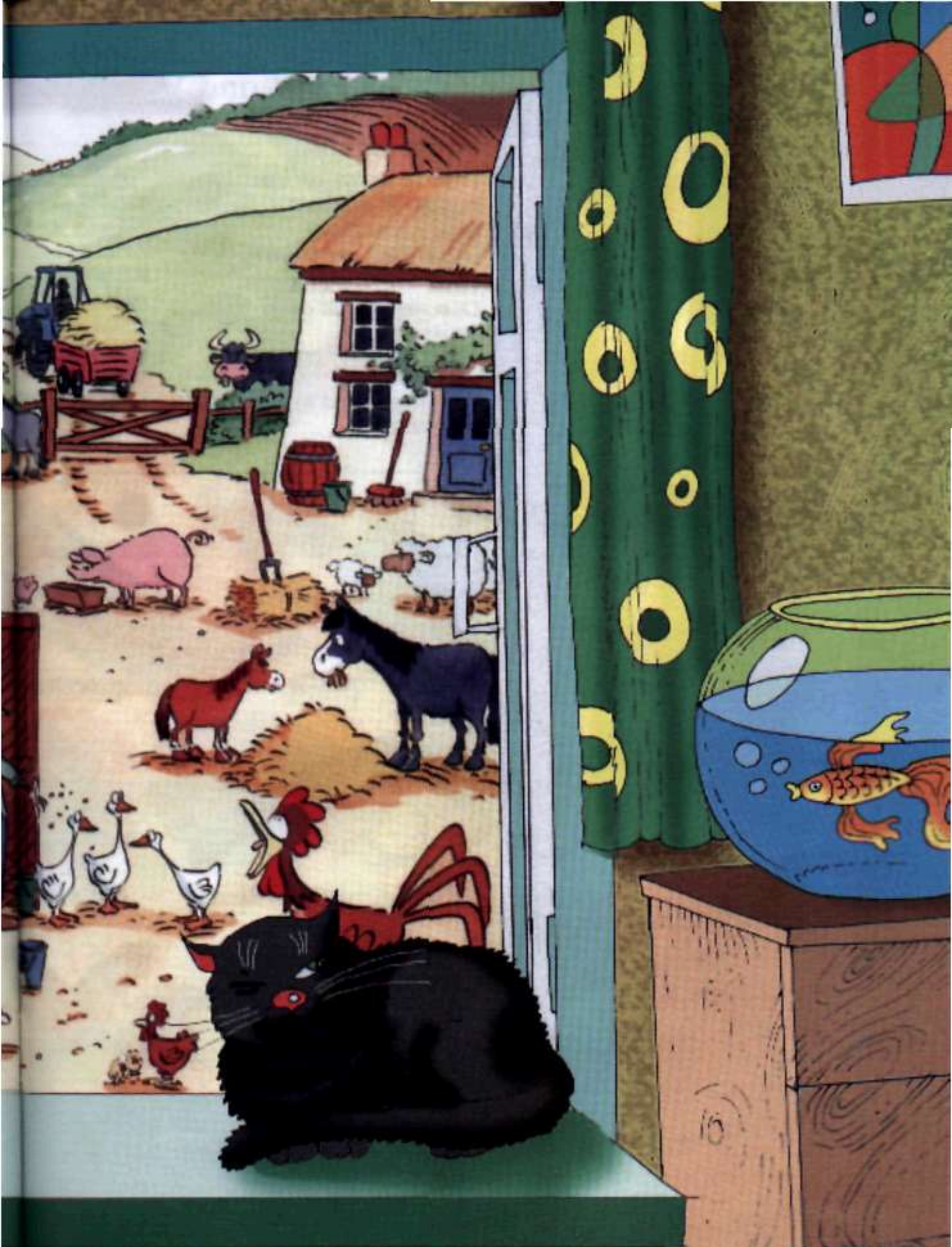

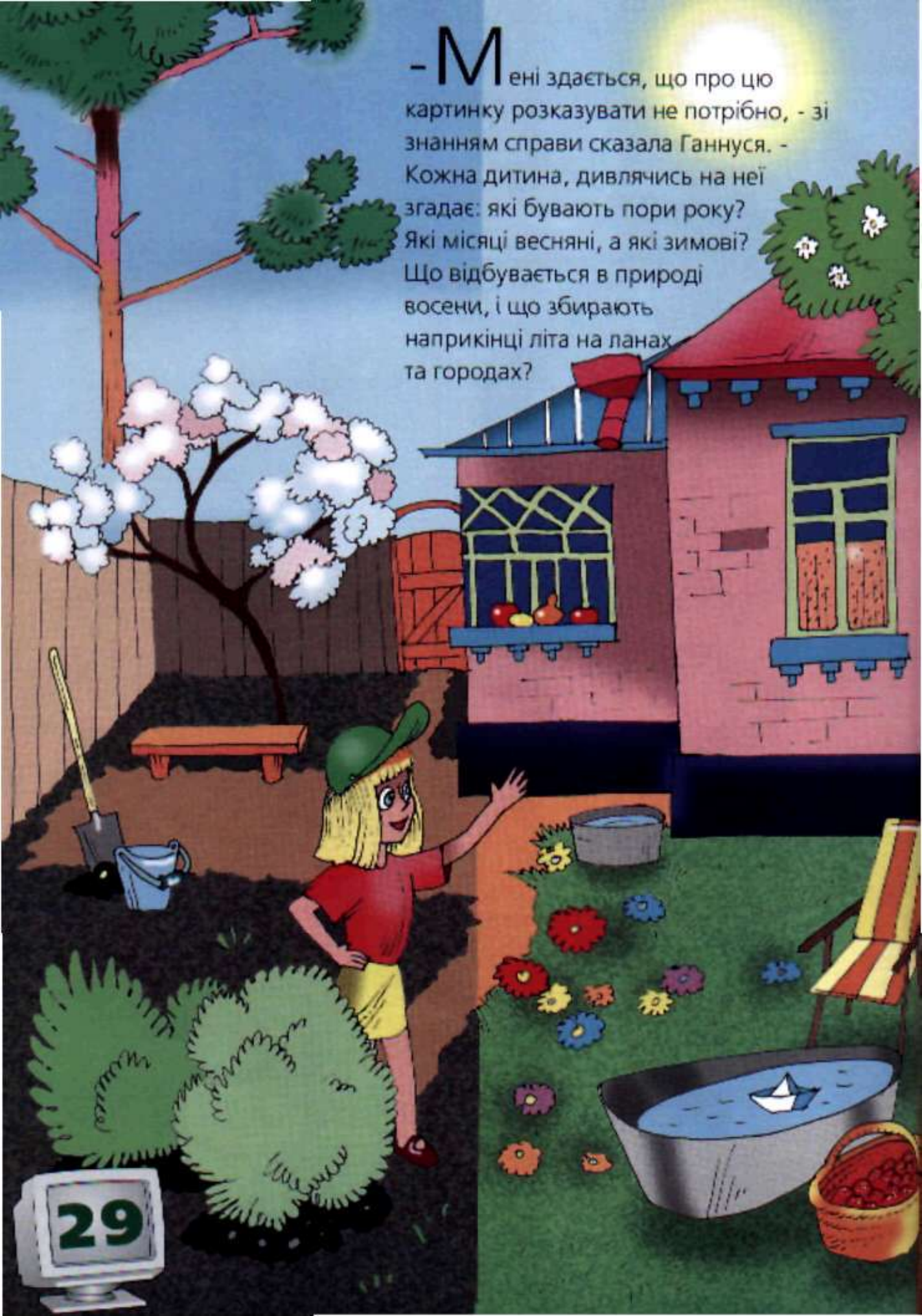
Відпочиваючи на дачі у
дідуся та бабусі, Ганнуся
запитала у Елзика:
– А чи знаєш ти, які тварини
свійські, а які домашні?

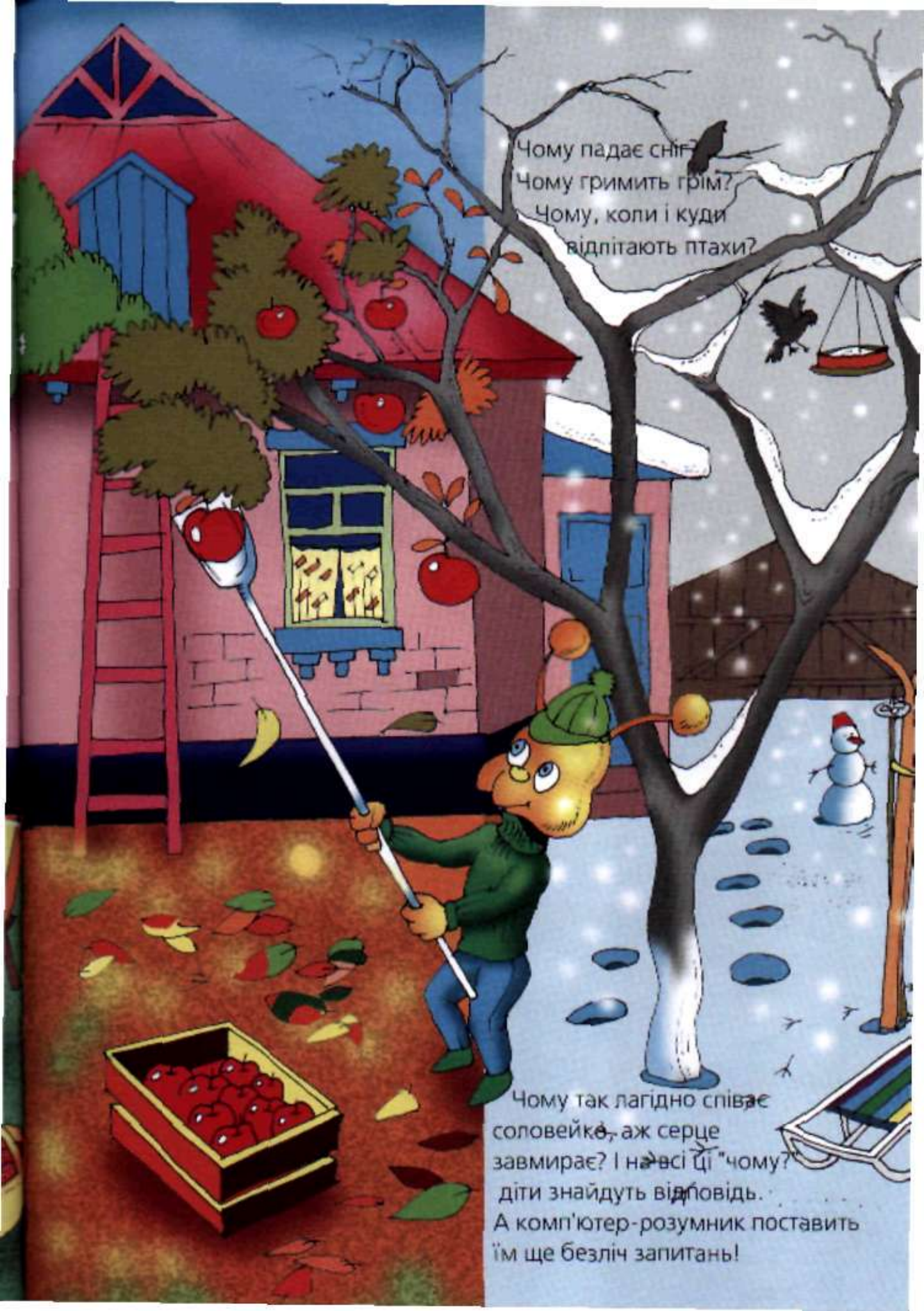

Спробуй розказати, що ти побачив
на сільському подвір'ї.

- М ені здається, що про цю картинку розказувати не потрібно, - зі знанням справи сказала Ганнуся. - Кожна дитина, дивлячись на неї згадає: які бувають пори року? Які місяці весняні, а які зимові? Що відбувається в природі восени, і що збирають наприкінці літа на ланах та городах?

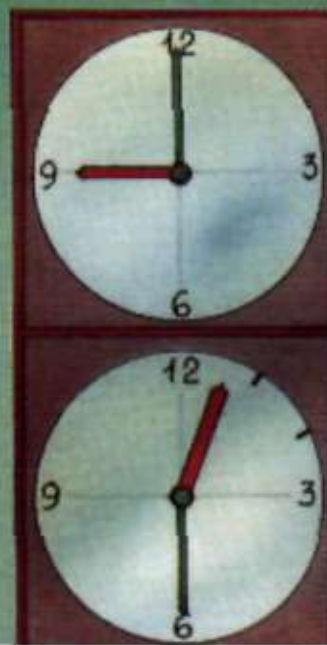

Чому падає сніг?
Чому гримить грім?
Чому, коли і куди
відлітають птахи?

Чому так лагідно співає
соловейко, аж серце
завмирає? І на всі ці "чому?"
діти знайдуть відповідь.
А комп'ютер-розумник поставить
їм ще безліч запитань!

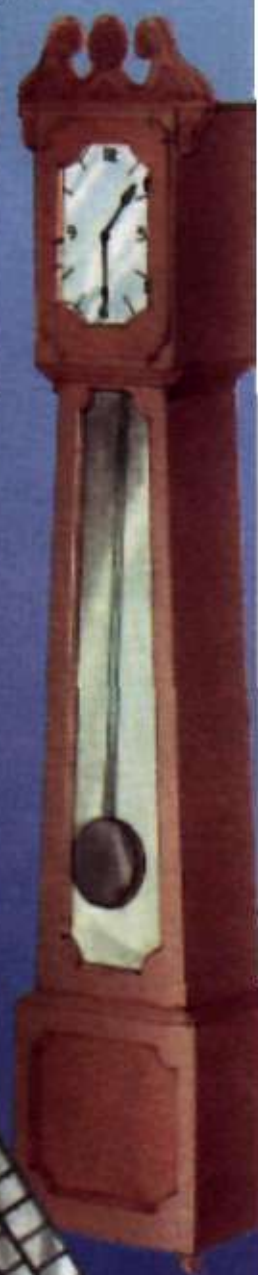
Ми вже говорили з тобою про пори року, про зміну дня та ночі. Згадай, від чого це залежить? Правильно, від обертання Землі навколо себе та навколо Сонця.

Кожного ранку, коли встає сонечко, ти прокидаєшся. Вмиваєшся, одягаєшся, снідаєш і йдеш до школи. А пригадай, о котрій годині розпочинаються заняття у школі? Скільки часу триває урок? А перерва? О котрій годині закінчуються уроки і коли ти обідаєш? Повечерявши, ти лягаєш спати. Сонце заходить, і наступає ніч. І так кожного дня.

Бачиш, все відбувається за певним часом. Кожна людина повинна орієнтуватися у часі. Люди давно спостерігали за Сонцем і вивели, що доба триває 24 години. Вони винайшли спочатку **сонячні годинники**, потім **пісочні**, далі з'явилися годинники з маятниками, **механічні** і нарешті, **електронні**.

Придивись, які з представлених годинників тобі знайомі, назви їх. Визнач, котра година на настінних годинниках, і що ти робиш кожного дня в цей час.

Наш улюбленець комп'ютер допоміг нам здійснити фантастичну подорож у Космос і на континенти, у світ птахів і царство звірів, дізнатися про природу та світ людей, в якому ми живемо.

- Радий тебе бачити, Джоан!

Привіт, Поль!

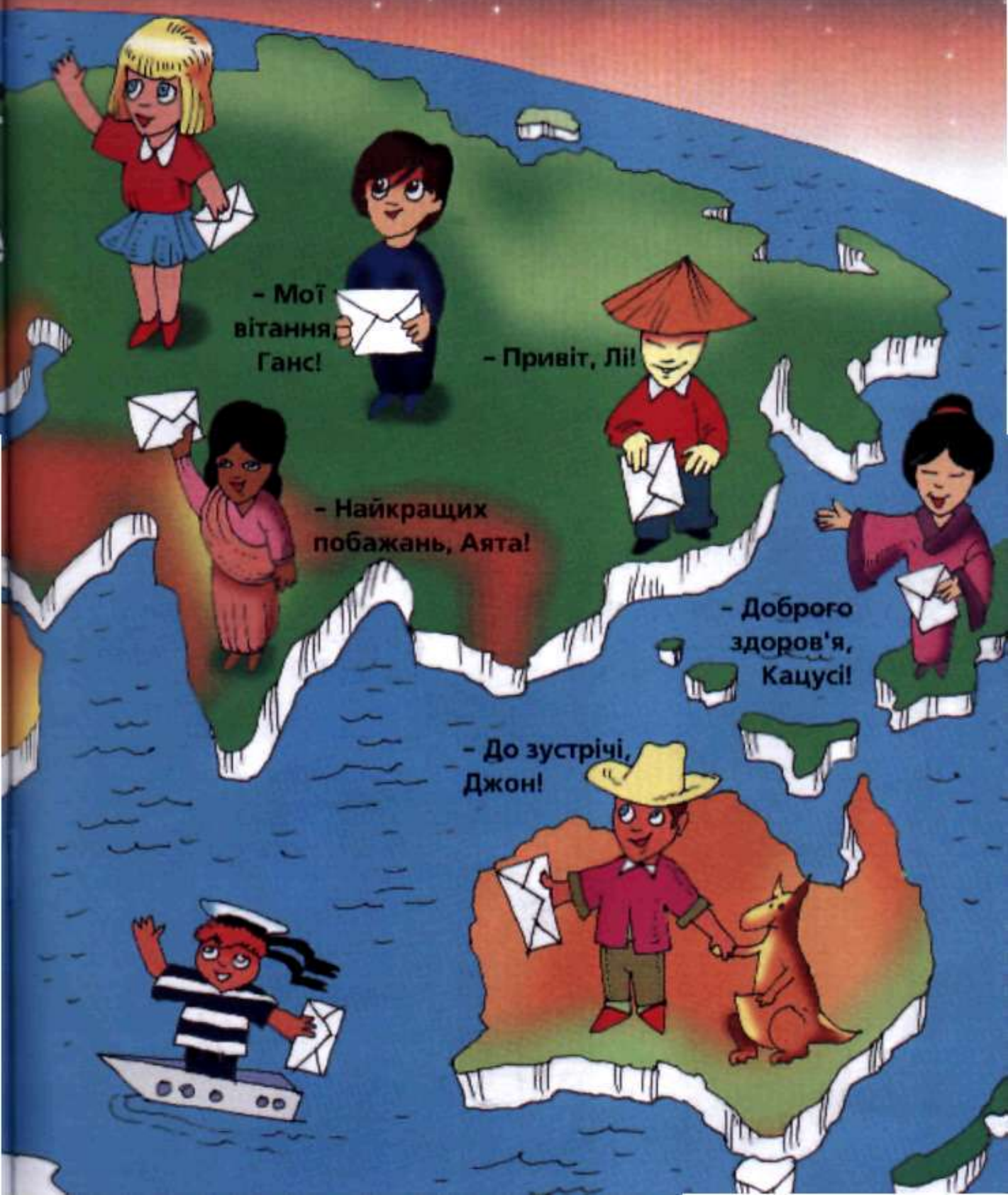
- Моє шанування, Туту-Абу

- Доброго ранку, Хосе!

Через океани та континенти летять через золоте павутиння мережі Інтернет слова вітання та побажань!

Спасибі тобі, друже комп'ютер, що ти допоміг мені знайти друзів на планеті Земля!

Чудернацький хлопчик з планети сонячних *золотавиків збирається у зворотню подорож додому. Разом з Ганнусею він пише листи друзям з планети Земля і розсилає їх по усьому світу.

- Мої вітання, Ганс!

- Привіт, Лі!

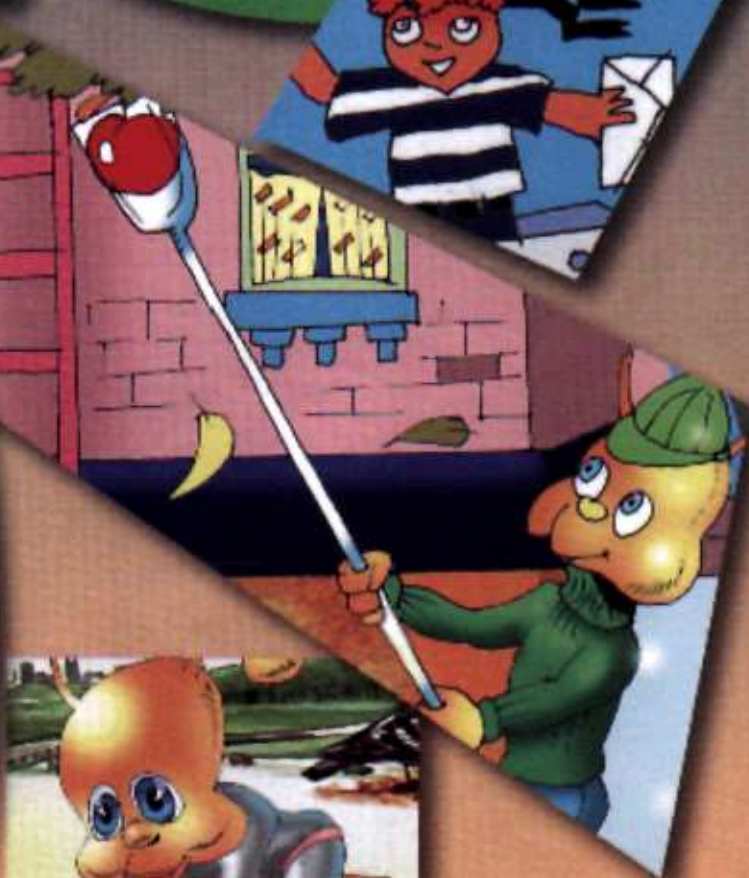
- Найкращих побажань, Аята!

- Доброго здоров'я, Кацусі!

- До зустрічі, Джон!

Згадай, що цікавого, нового, незвичайного розказали тобі наші друзі. Про що ти дізнався вперше, гортаючи нашу книгу. Розкажи друзям та близьким, що сподобалося тобі в ній. Які б мандрівки ти хотів би ще здійснити?

Автори: Белкіна Е.В., Козленко О.Г.
Художник М. Ларін

Комп'ютерна азбука. — Експериментальний інтегрований підручник з основ комп'ютерної грамотності та ознайомлення з навколишнім світом для 1 класу загальноосвітньої школи. - К.: АДЕФ-Україна, 2002. - 72 с.: іл.

Макетування та дизайн: видавничий дім "АДЕФ-Україна"

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу КМіУВ ім. Бориса Грінченка заборонено.

Підписано до друку 25.04.02. Формат 60x84/8
Ум. друк. арк. 7,90. Обл. вид. арк. 7,35
Гарнітура Фрисет. Друк офсетний. Папір слабокрейдований.
Наклад 4 000 прим. Зам.57/П-2001 від 05.09.2001
Видавництво "АДЕФ-Україна",
01030, Київ-30, вул. Богдана Хмельницького, 32, офіс 40-а
тел. 235-94-31, 235-33-03, факс 235-41-63
e-mail: adef@acef.kiev.ua

